

napitolaitoksen työntekijän K. F. Halénin lesken¹⁾ ja työntekijän H. Pylkän²⁾ tekemien valitusten johdosta, jotka tarkoittivat heidän käsittelyä eläkeanomuksiaan, maaherra vastaavasti syyskuun 7 p:nä, heinäkuun 1 p:nä, syyskuun 7 p:nä, helmikuun 14 p:nä ja maaliskuun 4 p:nä hylkäsi valitukset.

Rikostuomioiden toimeenpanokonttorin ulosottoapulaisen L. V. Forsténin lesken valitettua korkeimpaan hallinto-oikeuteen eläkevalituksensa hylkäämistä tarkoittavasta maaherran päätöksestä³⁾, valtuusto tämän johdosta annettavassa selityksessään päätti⁴⁾ uudistaa maaherralle jo mainitsemansa. Korkein hallinto-oikeus hylkäsi⁵⁾ elokuun 29 p:nä valituksen.

V:n 1937 tapaturmavakuutusmaksu- ja vahingonkorvausmäärärahan ylittäminen. Kun v:n 1937 talousarvioon tapaturmavakuutusmaksuja ja vahingonkorvauksia varten sisältyvä määräraha oli tullut ylityksi 49,142:10 mk sen johdosta, että vakuutusneuvosto oli vahvistanut Ryttylän koulukodin työssä sattuneesta tapaturmasta vahingoittuneelle suorittavan elinkoron niin suureksi, että kaupungin sen maksamista varten oli täytynyt suorittaa 66,495 mk elinkorkorahastoon, kaupunginvaltuusto oikeutti⁶⁾ rahatoimiston toimittamaan mainitun ylityksen.

Kaupungin edustus

Kaupunginvaltuusto päätti⁷⁾ lähettää puheenjohtaja Rydmanin ja vt Räisäsen edustajikseen Tukholman kaupunginvaltuuston toukokuun 3 p:nä vietettävään 75-vuotisjuhlaan. Heidän matkakulunsa osoitettiin valtuuston yleisistä käyttövaroista kaupunginhallituksen hyväksyttävän laskun mukaan.

Kaupungin edustajiksi Helsingissä syyskuun 15—17 p:nä pidettävälle IX kaupunkipäiville valittiin⁸⁾ kaupunginjohtaja Tulenheimo sekä kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Rydman, varapuheenjohtaja Janatuinen ja vtt Norrmén, Ramsay ja Räisänen, varamiehinään vtt Huhtala, Huttunen ja von Wendt.

Kaupungin edustajiksi Suomen satamaliiton Helsingissä syyskuun 14 p:nä pidettävään varsinaiseen liittokokoukseen valittiin⁹⁾ teknillinen johtaja Moring, satamalautakunnan puheenjohtaja Lindfors ja varapuheenjohtaja Paloheimo ja vt Salovaara, varamiehinään vtt Ramsay ja Räisänen, minkä lisäksi satamalautakunnan jäsenet, satamalaitoksen johtaja, rakennustoimiston satamarakennuspäällikkö, satamakapteeni ja satamakamreeri oli oikeutettava osallistumaan kokoukseen.

2. Rahatointa koskevat asiat

Kaupungin v:n 1937 tilit ja tilinpäätös. V:n 1937 tulos ilmenee seuraavasta mainitun vuoden tilinpäätöksen mukaisesta yhdistelmästä¹⁰⁾:

Menosäästöt	mk 19,400,111: 15
Ylitulot talousarviotileillä	» 79,870,009: 65
Tulot talousarvion ulkopuolella ...	» 3,016,502: 05 mk 102,286,622: 85

¹⁾ Kvsto 12 p. tammik. 6 § ja 30 p. maalisk. 3 §. — ²⁾ S:n 26 p. tammik. 7 § ja 30 p. maalisk. 3 §. — ³⁾ Vrt. v:n 1937 kert. s. 10. — ⁴⁾ Kvsto 26 p. tammik. 6 §. — ⁵⁾ S:n 23 p. marrask. 2 §. — ⁶⁾ S:n 27 p. huhtik. 41 §. — ⁷⁾ S:n 27 p. huhtik. 2 §; vrt. tämän kert. s. 149. — ⁸⁾ Kvsto 22 p. kesäk. 7 §. — ⁹⁾ S:n 22 p. kesäk. 8 §. — ¹⁰⁾ S:n 22 p. kesäk. 3 §.

Menoylitykset	mk	9,032,269: 95	
Tulovajaukset talousarviotileillä ..	»	9,343,568: 60	
Menot talousarvion ulkopuolella ..	»	120,937: 70	mk 18,496,776: 25
Ylijäämä			mk 83,789,846: 60

Kertomukset kaupungin käyttörahaston ja verotasausrahaston hallinnosta v. 1937 ilmoitettiin niinikään valmistuneiksi.

Kaupunginvaltuusto oli kutsuttu kesäkuun 22 p:nä kaupunkien kunnallislain säännösten mukaisesti päättämään tilinpäätöksen hyväksymisestä, mutta koska tilintarkastuskertomus oli saapunut niin myöhään, etteivät asianomaiset lautakunnat vielä olleet ehtineet antaa selityksiään, kokous siirrettiin ¹⁾, mikäli se koski kyseisen vuoden tilinpäätöksen hyväksymistä ja vastuuvapauden myöntämistä, valtuuston puheenjohtajan tilintarkastuskertomuksen saavuttua määrättävään ajankohtaan.

Kaupungin v:n 1937 tilien ja hallinnon tarkastus. Tutustuttuaan kaupungin revisiotoimiston kertomukseen v:lta 1937 vuositilintarkastajat valittuaan sihteerikseen merenkulkuneuvos A. Virangon ²⁾ sekä jakauduttuaan kuten ennenkin jaostoihin, jotka tutkivat eri hallinnonhaaroja ja laitoksia, antoivat tilintarkastuskertomuksensa ³⁾, jossa he, todeten aluksi kaupungin v:n 1937 taloustuloksen kuten monena edellisenäkin vuonna muodostuneen arvioitua edullisemmaksi mutta toisaalta myöskin kaupungin menojen kiihtyvän nousun, esittivät eräitä kaupunginhallinnon yleisjohtoa ja eri hallinnonhaaroja koskevia huomautuksia. Saatuaan kaupunginrevisorin ja vuositilintarkastajain kertomuksissaan tekemien huomautusten johdosta asianomaisilta laitoksilta ja lautakunnilta pyytämänsä selitykset, jotka se katsoi tyydyttäväiksi ja joista ilmeni asianomaisten jo ryhtyneen tai vastaisuudessa aikovan ryhtyä toimenpiteisiin sellaisten epäkohtien korjaamiseksi, jotka sitä kaipasivat, kaupunginhallitus antoi niiden johdosta lausuntonsa ⁴⁾, jonka mukaisesti kaupunginvaltuusto sittemmin päätti ⁵⁾ hyväksyä v:n 1937 tilinpäätöksen sekä myöntää kaupunginhallitukselle ja kaupungin muille hallituksille, lautakunnille ja virastoille vastuuvapauden mainitun vuoden hallinnosta ja tileistä. Lisäksi valtuusto päätti, ettei tilintarkastuskertomuksessa tehtyjen huomautusten johdosta ollut ryhdyttävä enempiin toimenpiteisiin.

Kaupungin irtaimen omaisuuden inventtaajain kertomus v:lta 1937 merkittiin ⁶⁾ tiedoksi. Inventtaajain tekemän huomautuksen mukaisesti kaupunginhallitus oli kehoittanut asianomaisia työviranomaisia huolehtimaan vailla leimaa tai merkintää olevien kaupungin työvälineiden sopivasta merkitsemisestä niiden häviämisen estämiseksi.

Vuositilintarkastajain vaali. Kaupungin v:n 1938 hallinnon ja tilien tarkastajiksi valittiin ⁷⁾ dosentti V. Annala, toimistonjohtaja A. Edberg, pankinjohtaja W. Ewers, pankinkamreeri V. Hougberg, konttoristi E. K. Kalervo, toimittaja K. Kukkonen, taloudenhoitaja A. Lassila, toimittaja E. Lähde, pankinjohtaja V. Sipii, konttoripäällikkö F. Smedberg, raitiovaununkuljettaja O. H. Träskvik ja pankinkamreeri T. H. Vilppula sekä tilintarkastajain varamiehiksi konttorinhoitaja U. Aho, konttoristi V. Aro-

¹⁾ Kvsto 22 p. kesäk. 2 §. — ²⁾ Vrt. tämän kert. s. 121. — ³⁾ Kvston pain. asiakirj. n:o 5. — ⁴⁾ S:n n:o 8. — ⁵⁾ Kvsto 26 p. lokak. 11 § ja 9 p. marrask. 5 §. — ⁶⁾ S:n 18 p. toukok. 31 §. — ⁷⁾ S:n 12 p. tammik. 4 §.

nen, kauppatieteidenkandidaatti S. Colliander, pankinprokuristi B. Hallén, pankinjohtaja Hj. Hultin, pankinylikamreeri K. Kivialho, varastotyöntekijä N. Lehto, konttoristi A. V. Lehtokoski, lehtori E. O. Malmberg, kirjaltaja R. Paasio, professori H. Schybergson ja pankinjohtaja S. Selin.

Kulosaaren sillarahasto. Kaupunginvaltuusto päätti¹⁾, että v:n 1939 talousarvion pääluokkaan Tuloa tuottavat pääomamenot sisältyvää Siirto Kulosaaren sillan rahastoon nimistä määrärahaa sai tarvittaessa ylittää; kuten siltamaksuista kertyviä tuloja oli niistä riippuvaa rahastoon kulloinkin siirrettävää määrää mahdotonta tarkalleen arvioida.

Kaupungin autojen vakuuttaminen. Moottoriajoneuvoliikenteestä johtuvan vahingon vastuusta huhtikuun 28 p:nä 1925 annetun lain mukaan kunnat olivat vakuuttamisvelvollisuudesta vapaat, minkä nojalla v. 1935 oli irtisanottu Helsingin kaupungin omistamien autojen siihenastinen vakuutus ja perustettu kaupungille oma autovakuutusrahasto. Kun kuitenkin kertomusvuoden huhtikuun 1 p:stä voimaan tulevan autovastuulain mukaan kunnat olivat vakuutusvelvollisia ja vain valtioneuvosto lain 10 §:n 3 momentin nojalla voi myöntää vapautuksen vakuuttamisvelvollisuudesta enintään viideksi vuodeksi kerrallaan, kaupunginvaltuusto päätti²⁾ anoa valtioneuvostolta mainittua vapautusta. Valtioneuvosto vapautti sittemmin kaupungin vakuuttamisvelvollisuudesta tammikuun 1 p:ään 1943 ehdoin, että kaupunki sosiaaliministeriön vahvistamien perusteiden mukaisesti osallistui autovastuulain 3 §:ssä säädettyyn vakuutusyhtiöiden yhteisvastuuseen³⁾.

Merkittiin⁴⁾ tiedoksi selostus kaupungin autovakuutusrahaston hoidosta v. 1937.

Lyhytaikainen luotto. Kaupunginhallitus oikeutettiin¹⁾ v. 1939 otta-
maan lyhytaikaista luottoa enintään 100,000,000 mk tai vasta-arvo ulko-
maan rahassa laskettuna lainaa otettaessa käyvän kurssin mukaan.

Vanhempien lainain jäännöseräin käyttö. Sisäasiainministeriö vahvisti helmikuun 14 p:nä noudatettavaksi kaupunginvaltuuston kertomusvuoden talousarviokäsittelyn yhteydessä tekemän päätöksen⁵⁾ osoittaa v:n 1934 kolmannen alunperin 5 1/2 %:n mutta v:sta 1937 lähtien 4 1/2 %:n, v:n 1936 toisen 5 %:n ja v:n 1937 ensimmäisen 4 1/2 %:n lainan käyttämättömät jäännöserät, yhteensä 3,324,000 mk, teknillisten laitosten uudistoihin⁶⁾.

Lainain konverttaaminen. Sisäasiainministeriö vahvisti tammikuun 21 p:nä kaupunginvaltuuston päätöksen⁷⁾ 13,500,000 Ruotsin kruunun suuruisen 3 1/2 %:n lainan ottamisesta v:n 1911 4 1/2 %:n puntalainan konverttaamiseksi⁸⁾.

Kaupunginvaltuusto valtuutti⁹⁾ kaupunginhallituksen irtisanomaan v:n 1917 alkuaan 30,000,000 mk:n suuruisen kotimaisen 5 %:n lainan ja v:n 1934 alkuaan 19,910,000 mk:n suuruisen kotimaisen 5 %:n lainan konvertattaviksi alempikorkoisiksi.

Valmistellakseen ennakolta kaupungin v:n 1930 6 1/2 %:n dollarilainan konverttausta kaupunginvaltuusto valtuutti¹⁰⁾ kaupunginhallituksen mainitun lainan obligatioiden takaisin ostamiseksi ottamaan Suomen tai ulkomaan valuutassa yhden tai useampia pitkäaikaisia obligatiolainoja tai velkakirjasitoumuksia, joiden korko oli oleva alle 6 1/2 % ja takaisinmaksu tapah-

¹⁾ Kvsto 21 p. jouluk. 4 §. — ²⁾ S:n 9 p. maalisk. 5 §. — ³⁾ S:n 27 p. huhtik. 3 §. — ⁴⁾ S:n 16 p. helmik. 6 §. — ⁵⁾ Ks. v:n 1937 kert. s. 12 ja 29. — ⁶⁾ Kvsto 9 p. maalisk. 3 §. — ⁷⁾ Ks. v:n 1937 kert. s. 12 — ⁸⁾ Kvsto 16 p. helmik. 2 §. — ⁹⁾ S:n 9 p. maalisk. 19 §. — ¹⁰⁾ S:n 27 p. huhtik. 19 §.

tuva viimeistään v. 1960, enintään 85,000,000 mk:n määrään asti. Lisäksi valtuusto päätti, että edellä mainittu valtuutus oli oleva voimassa kertomusvuoden loppuun. Sisäasiainministeriö vahvisti toukokuun 31 p:nä lainanottoa koskevan päätöksen osan ¹⁾.

V:n 1911 obligatiolainan kuoleetus. Kaupunginhallitus oli irtisanonut ²⁾ kaupungin v:n 1911 162,509,300 mk käsittävän puntalainan ja sen suorittamiseksi ottanut 158,085,000 mk (13,500,000 kr) käsittävän kruunulainan, jolloin edellinen ylitti jälkimmäisen 4,424,300 mk:lla. Kun kaupungilla kuitenkin oli hallussaan nykyistä halvemman kurssin aikana ostettuja puntalainan obligatioita tulisi se niistä saamaan miltei mainitun erotuksen peittävän määrän kurssivoittoa, jota ei talousarviossa ollut edellytetty ja joka joutui tuloksi korkojen ja osinkojen osaston erinäisten tulojen momentin Agio kohdalle. Koska näin ollen ei ollut syytä osoittaa uusia lainavaroja puntalainan loppuosan suorittamiseksi kun erotus voitiin poistaa ylimääräisenä kuoletuksena, kaupunginvaltuusto päätti ³⁾, että pääluokkaan Velan kuoleetus sisältyvää v:n 1911 obligatiolainan kuoletuksen käsittävää momenttia sai ylittää 4,424,300 mk.

V:n 1935 kruunulainan kuoletuksen siirtäminen myöhempään ajankohtaan. Siihen katsoen, että olympiakisat paraikaa aiheuttivat kaupungille raskaita kertakaikkisia menoja, kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾, että kaupungin v:n 1935 kolmannen, alkuaan 5,000,000 Ruotsin kruunun, 3 %:n lainan v:lle 1939 lankeava kuoleetus suoritetaan vasta v. 1944.

Uuden pitkäaikaisen lainan otto. Kaupunginvaltuusto päätti ⁵⁾ ottaa yhdessä tai useammassa erässä emittoitavan obligatio- tai velkakirjalainan kahta vuotta pidemmin maksuajoin ja enintään 30 vuoden kuoletuksin, saaden lainan määrä nousta enintään 100,000,000 mk:aan tai vastaavaan määrään Ruotsin kruunuissa. Kaupunginhallitus valtuutettiin päättämään muista lainaehdoista. Lainasta oli käytettävä kiinteistöostoihin 10,000,000 mk, teknillisten laitosten uudistoihin 55,950,000 mk, satamatöiden jatkamiseen 31,900,000 mk sekä pääoma-alennuksiin ja vastedes määrättäviin tarkoituksiin 2,150,000 mk. Kaupunginhallitus valtuutettiin ryhtymään kaikkiin tästä päätöksestä aiheutuviin toimenpiteisiin, täysin valtuuksin edustamaan kaupunkia lainanottoa koskevissa neuvotteluissa ja päätösten teossa sekä kaupungin puolesta allekirjoittamaan kaikki tarpeelliset lainaja vastuusitoumukset y.m. asiakirjat. Sisäasiainministeriö vahvisti marraskuun 11 p:nä lainanottoa koskevan osan päätöstä ehdoin, että lainan takaisinmaksuaika määrättiin enintään 25 vuodeksi ⁶⁾.

Obligatiolainan otto Ab. M. G. Stenius nimisen yhtiön osakkeiden ostoa y.m. varten. Kaupunginvaltuusto päätti ⁷⁾ ottaa enintään 30 vuoden maksuajoin 100,000,000 mk:n suuruisen 4 ½ %:n obligatiolainan, josta 95,000,000 mk käytettäisiin Ab. M. G. Stenius nimisen yhtiön osakkeiden ostoon ja velkojen suorittamiseen sekä 5,000,000 mk pääoma-alennukseen ja muihin, vastedes määrättäviin tarkoituksiin. Kaupunginhallitus valtuutettiin ryhtymään kaikkiin tästä päätöksestä aiheutuviin toimenpiteisiin sekä kaupungin puolesta allekirjoittamaan kaikki tarpeelliset laina- ja vastuusitoumukset ynnä muut asiakirjat. Päätös alistettiin valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Uuden lainan ottaminen omakotirakennustoiminnan rahoittamiseksi.

¹⁾ Kvsto 22 p. kesäk. 4 §. — ²⁾ Vrt. v:n 1937 kert. s. 12 ja 131. — ³⁾ Kvsto 5 p. lokak. 32 §. — ⁴⁾ S:n 7 p. jouluk. 15 §. — ⁵⁾ S:n 5 p. lokak. 10 §. — ⁶⁾ S:n 23 p. marrask. 4 §. — ⁷⁾ S:n 23 p. marrask. 12 §; vrt. myös tämän kert. s. 60.

Tämän osoittauduttua välttämättömäksi kaupunginvaltuusto päätti¹⁾ omakotilainain välittämistä varten ottaa valtion omakotilainarahastosta enintään 2,000,000 mk:n suuruisen lisälainan kahta vuotta pidemmin maksuajoin, minkä päätöksen sisäasiainministeriö marraskuun 5 p:nä vahvisti²⁾. Kiinteistölautakunta oikeutettiin¹⁾ välittämään näitä lainoja toukokuun 28 p:nä 1927 omakotilainarahastosta annetun asetuksen mukaisesti.

Helsingin makasiini oy:n otettava laina. Kaupunginvaltuusto päätti³⁾, samalla kun se pidensi Helsingin makasiini oy:n vuokraoikeuden⁴⁾ Länsisataman Laivarannan alueeseen, jonne yhtiö aikoi rakentaa uuden varastosuojarakennuksen, että kaupunki sitoutuu omavelkaiseen takaukseen yhtiön tätä varten otettavasta 10,000,000 mk:n määräisestä, enintään 20 vuoden kuluessa takaisin maksettavasta obligatiolainasta, jonka korko olisi enintään 5 %. Päätös alistettiin valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi⁵⁾.

Rakennuslainan myöntäminen Tekniska läroverket i Helsingfors nimiselle oppilaitokselle. Tekniska läroverket i Helsingfors nimiselle oppilaitokselle päätettiin⁶⁾ myöntää 500,000 mk:n suuruisen avustuslaina sen Apollonkadun tonteilla n:ot 8—10 olevan koulutalon laajentamista varten, ollen tämä laina oleva koroton ja irtisanomaton niin kauan kuin taloa, taloudellista voittoa omistajalle tavoittamatta, käytettiin mainittuun tarkoitukseen ehdoin, että lainan vakuudeksi annettiin kiinnitys tonttiin ynnä sillä oleviin rakennuksiin etuoikeuksin niiden kiinnitysten jälkeen, jotka vastasivat 75 % tontilla olevien rakennusten rakennuskustannuksista. Tarvittava määräraha päätettiin merkitä v:n 1939 talousarvioon.

Provisiot y.m. kulut nimisen määrärahan ylittäminen. Rahatoimisto oikeutettiin⁷⁾ ylittämään v:n 1937 talousarvion korkojen ja lainakustannusten pääluokkaan sisältyvää määrärahaa Provisiot y.m. kulut enintään 320,000 mk, mikä oli tarpeen pääoma-alennuksen myöntämisen johdosta eräistä mainittuna vuonna konvertatuista lainoista, syntyen vastaava säästö kuitenkin korkomenoissa.

Kaupungin hyväksi tehty testamentti. Edesmennyt neiti S. Jürgens oli testamentissaan määrännyt n. 36,000 mk omaisuudestaan kaupungille ehdoin, että varat hoidettiin erillisenä rahastona, jonka koroilla kustannettiin opetusta koulukeittiöissä kaupungin ruotsinkielisten kansakoulujen jatkoluokilla kasvis- ja sairaille sovelletun ruoan valmistukseen perehtyneen henkilön johdolla. Kaupunginvaltuusto päätti⁸⁾ ottaa vastaan varat sekä antaa kaupunginhallituksen tehtäväksi huolehtia testamentin valvomisesta ja rahaston käyttöä koskevien tarkempien määräysten antamisesta.

Lahjoitusrahaston sääntöjen muuttaminen. Kun kunnollisen palveluväen palkitsemisrahaston käytössä noudatettavat määräykset nyttemmin oli katsottava vanhentuneiksi, ollen rahastosta viime aikoina vuosittain jaettu viisi 100 mk:n suuruisia apurahaa raha-arvon alenemisen johdosta menettäneet merkityksensä ja maksaen jo apurahojen haettavaksi julistamista koskevat ilmoitukset vuosittain huomattavasti enemmän kuin apu-

¹⁾ Kvsto 5 p. lokak. 11 §; vrt. myös v:n 1937 kert. s. 12. — ²⁾ Kvsto 23 p. marrask. 3 §. — ³⁾ S:n 5 p. lokak. 24 §. — ⁴⁾ Vrt. tämän kert. s. 74. — ⁵⁾ Vrt. tämän kert. s. 155. — ⁶⁾ Kvsto 7 p. jouluk. 16 §. — ⁷⁾ S:n 26 p. tammik. 31 §. — ⁸⁾ S:n 12 p. tammik. 13 §.

rahojen yhteinen arvo oli, kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾, että kyseisen rahaston korkotuloja jaettaessa oli noudatettava seuraavia säännöksiä: rahaston korkotulo jaetaan elinajaksi vähintään 40 vuoden ikäiselle palvelijalle; etusija annetaan pisimmän ajan samaa työnantajaa palvelleelle; iältään vanhemmalla on etuoikeus nuoremman edellä; ja tasavertaisista hakijoista on naisella etusija ennen miestä.

Lahjoitettujen varain käyttö. C. F. Ekholmin stipendirahastosta haettaviksi julistetuista kahdesta 3,500 mk:n suuruudesta matka-apurahasta myönnettiin ²⁾ toinen nahkatehtaan työnjohtajalle R. Haapalinnalle ja toinen sähkötekniikko T. Lindbäckille.

Verovelvollisen henkilön tulosta verotettaessa tehtävä vähennys. Kunnallisverotuksessa verovelvollisen henkilön tuloista vähennettävät määrät kaupunginvaltuusto v:ksi 1938 vahvisti ³⁾ samoiksi kuin ennen, eli siten, että tuloista, jotka eivät ylittäneet 9,000 mk, sai vähentää 4,000 mk, sekä että verovelvollinen henkilö jokaisen lapsen osalta, jonka hän elatusvelvollisuutensa nojalla oli elättänyt ja joka verotusvuoden päättyessä ei ollut täyttänyt 15 vuotta, sai vähentää tuloistaan 1,200 mk.

V:n 1939 talousarvio. Kaupunginhallituksen laadittua ja lähetettyä kaupunginvaltuustolle v:n 1939 talousarvioehdotuksen valtuusto otti tämän käsiteltäväkseen ja vahvisti ⁴⁾ v:n 1939 talousarvion ⁵⁾, jonka pääluokkien ja osastojen loppusummat sekä näiden meno- tai tulolisäykset (+) ja meno- tai tulovähennykset (—) v:een 1938 verraten ilmenevät seuraavasta yhdistelmästä:

M e n o t

Varsinaiset menot

1. Yleinen kunnallishallinto	mk	24,850,512	+	3,805,906
2. Oikeus- ja järjestystoimi	»	21,362,078	+	1,617,499
3. Palotoimi	»	7,775,575	—	62,283
4. Terveystenhoito	»	14,048,132	+	2,451,098
5. Sairaanhoido	»	70,734,208	+	5,049,032
6. Huoltotoimi	»	61,034,215	+	2,787,252
7. Lastensuojelu	»	19,008,353	+	1,410,312
8. Erinäiset sosiaaliset tehtävät	»	3,065,613	—	463,760
9. Opetustoimi	»	58,583,334	+	6,632,074
10. Sivistystoimi	»	9,194,851	+	867,531
11. Kiinteistöt	»	29,613,754	+	2,767,444
12. Yleiset työt	»	42,401,582	+	4,345,702
13. Puhtaanapito	»	16,735,235	+	1,371,168
14. Satamat	»	17,344,034	+	1,224,667
15. Teurastamo	»	4,683,423	+	262,986
16. Keskuskeittola	»	7,433,900	+	834,200
17. Teknilliset laitokset	»	—	—	—
18. Sekalaiset yleiset menot	»	19,068,000	+	2,504,130
19. Korot ja lainakustannukset	»	73,013,352	+	4,245,819
20. Verojen poistot ja palautukset	»	1,001,000	—	49,000

Yhteensä mk 500,951,151 + 41,601,777

¹⁾ Kvsto 21 p. jouluk. 13 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 75. — ²⁾ Kvsto 5 p. lokak. 7 §. — ³⁾ S:n 26 p. tammik. 10 §. — ⁴⁾ S:n 14 p. jouluk. 2 § ja 21 p. jouluk. 4 §. — ⁵⁾ Kvston pain. asiakirj. n:ot 10, 18, 19 ja 20.

Pääomamenot

21. Tuloa tuottavat pääomamenot	mk	275,198,500	+	140,405,500	
22. Tuloa tuottamattomat pääomamenot.	»	130,960,858	+	44,799,427	
23. Velan kuoletus	»	45,503,845	+	9,335,387	
Yhteensä		mk	451,663,203	+	194,540,314
Kaikkiaan		mk	952,614,354	+	236,142,091

*Tulot**Varsinaiset tulot*

1. Yleinen kunnallishallinto.....	mk	73,700	—	
2. Oikeus- ja järjestystoimi	»	1,136,200	+	300,000
3. Palotoimi	»	466,848	—	3,568
4. Terveystenhoito	»	1,840,610	+	187,132
5. Sairaanhoido	»	37,104,738	+	10,421,316
6. Huoltotoimi	»	19,120,585	+	1,179,692
7. Lastensuojelu	»	7,347,526	+	206,702
8. Erinäiset sosiaaliset tehtävät	»	700,000	+	163,500
9. Opetustoimi	»	14,640,275	+	888,179
10. Sivistystoimi	»	1,502,408	+	2,000
11. Kiinteistöt	»	62,422,075	+	5,346,067
12. Yleiset työt	»	9,819,505	+	278,340
13. Puhtaanapito	»	13,584,660	+	613,142
14. Satamat	»	43,877,660	+	3,249,740
15. Teurastamo	»	4,500,000	+	360,000
16. Keskuskeittola	»	7,635,000	+	840,000
17. Teknilliset laitokset (nettotulot)	»	63,776,115	+	10,570,862
18. Sekalaiset yleiset tulot	»	4,710,000	+	525,000
19. Korot ja osingot	»	43,149,015	+	6,224,575
20. Verot	»	296,781,785	+	37,733,995
Yhteensä	mk	634,188,705	+	79,086,674

Pääomatulot

21. Kaupungin omaisuudesta saadut pääomatulot	mk	56,035,649	+	17,839,417	
22. Lainavarat	»	179,890,000	+	143,716,000	
Säästö v:sta 1938	»	82,500,000	—	4,500,000	
Yhteensä		mk	318,425,649	+	157,055,417
Kaikkiaan		mk	952,614,354	+	236,142,091

Kaupungin v:n 1939 talousarviota laadittaessa muodostui kaupungin jatkuvan luonnollisen kehityksen vaatimusten huomioinnin lisäksi määrääväksi näkökohdaksi valmistautuminen Helsingissä v. 1940 pidettäviin olympiakisoihin, joiden vilkastuttava vaikutus elinkeino- ja ansiotoimintaan sekä työoloihin kaupungissa ilmeisesti tulee jatkumaan kisoihin asti. Menoarvioon ei edellisestä johtuen tällä kertaa merkitty varsinaista työttömyysmäärärahaa. Olympiakisojen aiheuttamien menojen arvioitiin olympiakylän

rahoitusta lukuunottamatta nousevan vähintään 100,000,000 mk:aan. Toisena huomattavana menoryhmänä sisältyvät kyseiseen talousarvioehdotukseen menot kaupungin suurimmasta siihenastisesta aluehankinnasta, Ab. M. G. Stenius nimiselle yhtiölle kuuluneiden maiden ostosta. Niinikään aiheuttavat kaupungin viranhaltijain ja työntekijäin palkkojen korotukset edellisen vuoden korotusten lisäksi jälleen huomattavia menolisäyksiä, yhteensä n. 21,000,000 mk, josta n. 8,400,000 mk viranhaltijoille, n. 10,500,000 mk työntekijöille ja n. 2,200,000 mk tilapäisten viranhaltijain toimien vakinaistamiseksi. Ensiksi mainitun ryhmän korotuksiin tarvittavat varat jaettiin asianomaisille palkkamomenteille; kummankin jälkimmäisen ryhmän korotuksia varten sitä vastoin merkittiin yhteinen määräraha erikseen kummallekin sekalaisten yleisten menojen pääluokkaan. Niitä virastoja varten, jotka eivät olleet sisällyttäneet omaan talousarvioonsa varoja vakinaistamatta jääneitä tilapäisiä toimia varten, joiden haltijoille kaupunginhallituksen mielestä edelleen oli suoritettava sama prosentuaalinen palkanlisäys kuin kertomusvuonna, merkittiin ennen mainittuun pääluokkaan määräraha mainittua tarkoitusta varten. Kesä- ja sairaslomasijaisten palkkamäärärahoja oli luonnollisesti myöskin korotettava kautta linjan. Useimmissa ruokintamäärärahoissa tarvittiin ravintoainesten yleisen hinnannousun johdosta lisäystä kun taas lämpömäärärahoja polttoainehintojen jälleen laskettua kauttaaltaan voitiin alentaa. Miltei kaikki kertomusvuoden talousarvioon sisältyneet väestönsuojelumäärärahat olivat olleet vain kertamäärärahoja. V. 1939 ostettavien autojen hankintaan tarvittavat määrärahat merkittiin kaupunginhallituksen käytettäväksi yhteisostojen tekemiseksi mahdolliseksi. Huomioottaen kaikki huomattavat menolisäykset kaupunginhallitus pyrki muiden menojen ankaraan vähentämiseen sekä ehdotti lainavaroja käytettäväksi entistä runsaammin.

Kertomusvuoteen verraten menojen loppusumma osoitti 236,800,000 mk:n nettolisäystä, ollen menojen lisäykset kaikkiaan 237,300,000 mk ja vähennykset 500,000 mk. Tulosäännössä lisäykset nousivat yhteensä 243,800,000 mk:aan ja vähennykset 7,000,000 mk:aan.

Seuraavassa tehdään tarkemmin selvää tärkeimmistä muutoksista, jotka ovat havaittavissa kaupunginvaltuuston v:ksi 1939 vahvistamassa talousarviossa v:n 1938 talousarvioon verraten.

Menosääntö. Varsinaisten menojen ensimmäisen pääluokan, Yleinen kunnallishallinto, luvun Kaupunginvaltuusto palkkiomomentille merkittiin valtuuston puheenjohtajan ja jäsenten palkkio valtuuston päättämin ¹⁾ korotetuin määrin. Lukuun Revisiolaitos sisältyy v. 1939 pidettävää kiinteän omaisuuden katselmusta varten 45,000 mk sekä revisiotoimiston tilapäisen työvoiman määrärahaan 78,000 mk kahden 39,000 mk:n vuosipalkkaa nauttivan tilapäisen apulaisrevisiorin palkkaamiseksi toimistoon. Tilastotoimistossa tarvittavan ylimääräisen aktuaarin vuosipalkka, 31,200 mk sisällytettiin toimiston tilapäisen työvoiman määrärahaan uutena eränä. Verotusvalmisteluviraston palkkiomääräraha laskettiin ottaen huomioon taksoituslautakunnan jäsenmäärän korottaminen ²⁾ ja sen tilapäisen työvoiman määräraha ottaen huomioon verotusvalmisteluviraston viranhaltijain palkkausta tarkistavan komitean ³⁾ ehdotukset kansliapäällikön, asianvalvojan, viiden kiinteistökäsittelijän, yhdeksän osastonjohtajan ja seitsemän valtion kanslia-apulaisen vuosipalkkain korottamisesta vastaavasti

¹⁾ Vrt. tämän kert. s. 3. — ²⁾ S:n s. 4. — ³⁾ S:n v:n 1935 kert. s. 217.

73,800 mk:aan, 54,000 mk:aan, 45,600 mk:aan, 45,600 mk:aan ja 14,400 mk:aan, sääntöpalkkaisten viranhaltijain ikäkorotuksia vastaavien palkan-
korotuksien myöntämisestä palvelusajan perusteella tilapäisille viranhalti-
joille, mitä tarkoitusta varten määrärahaan merkittiin 90,675 mk:n erä,
sekä työvoiman lisäämisestä kahdella 54,000 mk:n vuosipalkkaisella liike-
käsittelijällä, 45,600 mk:n vuosipalkkaisella kiinteistökäsittelijällä, kol-
mella 45,600 mk:n vuosipalkkaisella osastonjohtajalla, kolmella 16,800 mk:n
vuosipalkkaisella toimistoapulaisella ja kolmella 15,600 mk:n vuosipalkkai-
sella kanslia-apulaisella; edellä mainittuja korotettuja palkkoja ei kuiten-
kaan saatu suorittaa viranhaltijoille ennenkuin valtion viranomaiset puo-
lestaan ovat lopullisesti hyväksyneet valiokunnan ehdotukset. Viraston
ylityökorvausten momentilla otettiin huomioon saman valiokunnan ehdotus
ylityökorvauksen suorittamisesta myöskin osastonjohtajille. Lukuun Eri-
näiset hallintomenot merkittiin 40,000 mk:n suuruinen uusi nimike Vakuu-
tusmaksut kansaneläkelaitokselle sekä tarvittavat varat v. 1939jälleen toimi-
tettavia eduskunta- ja kunnallisvaaleja varten.

Oikeus- ja järjestystoimi nimisen toisen pääluokan lukuun Ulosotto-
laitos kuuluvaan toisen kaupunginvoudin konttorin määrärahaan Tilapäistä
työvoimaa merkittiin 100 mk:n suuruinen kuukausittainen palkanlisäys
kahdelle yli kolme vuotta konttorin palveluksessa olleelle toimistoapulai-
selle ja luvun Rakennustarkastus saman nimisen määrärahan puitteisiin
sovitettiin palkkaerät uusille 4,000 mk:n kuukausipalkkaa nauttiville yhdelle
insinöörille ja arkkitehdille koko vuodeksi ja yhdelle insinöörille ja arkki-
tehdille viideksi kuukaudeksi, ottaen huomioon v:n 1939 rakennustoimin-
nan arvioitu vilkkaus.

Kolmannen, palotoimen pääluokan luvun Palolaitos kaluston hankinta-
määrärahaan sisällytettiin 60,000 mk:n suuruinen uusi erä kuorma-auton
ostoa varten ja kaluston kunnossapitomäärärahaan 14,000 mk:n suuruinen
pito-, liina- ja vuodevaatteiden ynnä jalkineiden korjaamiseen. Luvussa
Avustukset katsottiin välttämättömäksi korottaa kaikki palolain mukaan
kaupungin palokunnalle kuuluvat sammutustehtävät kaupungin ulkopuo-
lella suorittavalle Helsingin vapaaehtoiselle palokunnalle ennen myön-
netty 20,000 mk:n avustus 50,000 mk:aan.

Järjestyksessä neljännen pääluokan, Terveystenhoito, lukuun Tervey-
denhoitolautakunta ja sen toimisto merkittiin, jättäen pois sen entinen mo-
mentti Kätilöapu vähävaraisille, kätilötoimen uudelleenjärjestelyn johdosta
59,248 mk:n suuruinen kaikki kyseisen toimen menot käsittävä momentti
Kätilötoimi. Eläinlääkintöosasto nimisen luvun Autotakavaunujen hankki-
minen niminen 22,000 mk:n suuruinen viimeinen momentti on niinkään
uusi, ollen se merkitty teurastuskarjan y.m. kuljettamista varten kokeilu-
tarkoituksessa. Tuberkuloosihuollon luvun nimikkeen Huoltotoimisto mää-
rärahaa Sääntöpalkkaiset virat laskettaessa huomioitiin valtuuston pää-
tös¹⁾ ensimmäisen alilääkärin viran perustamisesta toimistoon v:n 1939
alusta lukien. Nimikkeen Asuntolat menoihin aiheutuu eräitä muutoksia
siitä, että kesäkuun 1 p:nä 1938 lakkautetun Kotkankadun 5:ssä toimineen
sairaskodin hoidokit oli siirretty Tammisaarenkadun n:oissa 3—7 olevaan
samalla kertaa asuntolaksi muutettuun entiseen tuberkuloottisten asunto-
talon²⁾. Nimikkeen Parantolahoito määrärahaan Parantolahoitoa keuhko-
tautisille merkittiin uutena eränä 1,410,000 mk Kiljavannummen paranto-

¹⁾ Vrt. tämän kert. s. 41. — ²⁾ S:n v:n 1937 kert. s. 35.

lan perustamis- ja käyttökustannuksiin; viimeksi mainitun määrärahan Nummelan parantolalle varattu entinen erä ei enää sisälly v:n 1939 talousarvioon, koska Ab. Nummela sanatorium nimisen yhtiön kanssa hoitopaikoista tehty sopimus oli päättynyt syyskuun 1 p:nä 1938. Sielullisesti sairaiden vastaanottoaseman luvun menoihin aiheutuu melkoista lisäystä vastaanottoaseman laajentamisesta kahdellatoista potilaspaikalla ¹⁾. Sielullisesti sairaiden miesten keskuskodille muodostettiin ensi kertaa oma 1,750 mk:n suuruinen tilapäisen työvoiman momenttinsa, jolle myöskin siirrettiin siivoojan palkka momentilta Siivoaminen. Terveystoimiston entinen kaluston hankintamääräraha poistettiin liittämällä sen menot momentille Tarverahat, kun taas desintioimislaitoksen tarverahoista erotettiin siivousaineiden ostoon varatut varat muodostaen niistä yhdessä suursiivouserän kanssa erillinen momentti Siivoaminen. Viimeisessä luvussa Avustukset olevaa, Boijen sairaala ja synnytyslaitos nimistä momenttia lisättiin uudella 80,000 mk:n erällä viiden uuden potilaspaikan vuokraamisen johdosta mainitusta sairaalasta ²⁾.

Sairaanhoitomenot käsittävässä viidennessä pääluokassa syntyy eri sairaaloiden palkkausmenoissa joukko muutoksia lukuisten virkajärjestelyjen ja uusien virkain perustamisen johdosta ³⁾. Sairaanhoitajataroppilaiden palkkauksen uudelleenjärjestämisen ³⁾ johdosta merkittiin näitä oppilaita käyttävien sairaalain tilapäisen työvoiman määrärahoihin nyt ensi kertaa heidän palkkaamiseksi erityinen erä, joka Marian sairaalan kohdalla käsitti 30, kulkutautisairaalan 6, Kivelän sairaalan 2 ja Nikkilän sairaalan kohdalla 7 kaupungin sairaanhoitajatarkoulun III vuosikurssin oppilaan palkat. Marian sairaalan ja Nikkilän sairaalan määrärahoja Kesälomasijaiset oli pakko lisätä melkoisesti, edellisessä sairaalassa pääasiallisesti siihen katsoen, että ennen lomasijaisina käytettyjä sairaanhoitajatarkoulun I ja II vuosikurssin oppilaita opetuksellisista syistä yhä enemmän oli alettua siirtää kaupungin muihin sairaaloihin, ja jälkimmäisessä siitä, että kertomusvuoden talousarviossa ei ollut varattu sijaisia 28 hoitajattarelle, jotka palkataan vasta uuden paviljongin valmistuttua, ja siitä, että tässä oli varattava palkka myöskin kertomusvuonna sijaisina toimineiden 64 III vuosikurssin oppilaan sijaisille heidän oman palkkansa nyt joutuessa maksettavaksi sääntöpalkkaisten virkain palkkamäärärahasta.

Kuudennessa pääluokassa, Huoltotoimi, kävi suoranaisen avustuksen nauttijain lukumäärän yhä supistuessa mahdolliseksi vähentää kustakin köyhäinhoitoa varten asetetusta seitsemästä huoltokansliasta yksi nuoremman alemman palkkaluokan toimistoapulaisen virka samoin kuin kolme ylimääräistä kodissakävijän virkaa, mutta sitä vastoin vaativat irtolaislain ja alkoholistilain säätämät toimenpiteet näitä asioita hoitavan huoltokanslian henkilökuntaan lisäystä. Niinpä varattiin sitä varten tilapäisen työvoiman määrärahassa varat nuoremman alemman palkkaluokan toimistoapulaisen, kahden muun toimistoapulaisen, neljän kodissakävijän, vahtimestarin ja siivoojan palkkaamiseen entisten lisäksi. Vielä siihen merkittiin palkat vahtimestaria varten kolmanteen huoltokansliaan ja uutta siivoojaa varten työttömyyshuoltokansliaan. Kun korvausten perimisen tehostuessa noususuhdanteen vallitessa oli lisättävä asiamiestoimiston virkailijakuntaa järjestysmiehellä keskuskansliaan sekä kodissakävijällä, nuoremmalla ylemmän palkkaluokan toimistoapulaisella ja neljällä nuoremmalla alemman

¹⁾ Vrt. tämän kert. s. 41. — ²⁾ S:n s. 46. — ³⁾ S:n s. 42—46.

palkkaluokan toimistoapulaisella yksityisten korvausvelvollisten kansliaan, merkittiin tarvittavat varat asianomaisille tilapäisen työvoiman momenteille. Kunnalliskodin ynnä siihen liittyvien laitosten yhteisiin kustannuksiin kuuluvalla tilapäisen työvoiman momentille merkittiin 18,000 mk:n suuruinen uusi erä ylimääräisen toimistoapulaisen palkkaamiseksi ja työlaitoksen vastaavalle momentille saman verran toisen portinvartijan palkkaamiseksi. Kunnalliskodin määrärahaan Kaluston hankinta merkittiin tarpeellisen kuorma-auton hankkimiseen uusi 55,000 mk:n menoerä. Tervallammen työlaitoksen menoissa sähkökeittopatojen käytön ja vedenkulutuksen lisääntymisen johdosta tarvittavaa voimavirtaa varten merkittiin 7,000 mk:n määrä uudeksi momentiksi Käyttövoimaa. Lukuun Työtuvat merkittiin nyt valtuuston päätöksen ¹⁾ mukaisesti yhdistettyjen naisten työtuvan ja huoltolautakunnan alaisten työtupain menot. Määrärahaan Palkkiot sisältyvät uudet puheenjohtajan ja jäsenten palkkiot valtuuston päätöksen ¹⁾ mukaisesti, että työtupien johtokuntana toiminut kaksijäseninen jaosto on muutettava puheenjohtajan ja neljä jäsentä käsittäväksi johtokunnaksi, mikä seikka luonnollisesti korottaa useimpia muitakin määrärahoja entisestään. Tilapäisen työvoiman määräraha jaoiteltiin ottaen huomioon yhdistettyjen työtupien jakautuminen A-osastoon, johon otetaan sellaisia Helsingissä kotipaikkaoikeuden omaavia varattomia täysi-ikäisiä henkilöitä, jotka vanhuuden, henkisen tai ruumiillisen sairaalloisuuden, ruumiinvamman tai muun niihin verrattavan syyn vuoksi ainoastaan osittain pystyvät omalla työllään hankkimaan elatuksensa, B-osastoon, johon otetaan lähinnä valvonta-asteella olevia alkoholisti- ja irtolaisnaisia, joille ei ole saatu sopivaa ansiotyötä vapailla työmarkkinoilla, ja C-osastoon, johon otetaan varattomia, työttömyyden takia yhteiskunnallista huoltoa kaipaavia työkykyisiä ja työnhaluksia naisia, joilla on kotipaikkaoikeus Helsingissä. Näiden eri osastojen menoryhmien lisäksi sisältyi kyseiseen tilapäisen työvoiman määrärahaan myöskin menoerä työtupien kansliaa ja myymälöitä varten, joihin viimeksi mainittuihin nyt luettiin edellä jo mainitun valtuuston päätöksen ¹⁾ nojalla työtupien johtokunnan alaiseksi siirretyn kaupungin työlaitosten myyntiaitan menot. Uutena momenttina Kesälomasijaiset lisättiin tähän lukuun 10,000 mk. Työntekijäin työpalkkoja korotettiin A- ja B-osastolla 1 mk:lla hoidokkia ja päivää kohden huomioonottaen vuokratason korkeus ja elintarpeiden hinnannousu. Huoltolautakunnan käytettävistä avustuspäämäärärahoista siirrettiin Pelastusarmeijan lastenkotien ja -seimien ylläpitomääräraha pääluokkaan Lastensuojelu sisältyviin avustuksiin. Pysyttään parhaillaan laajennettavan Tervallammen työlaitoksen määrärahat yleensä saman suuruisina kuin kertomusvuonna korotettiin, siltä varalta, että uudet rakennukset valmistuivat talousarviovuonna, pääluokan viimeiseen lukuun sisältyviä kaupunginhallituksen käyttövaroja mahdollisten lisätarpeiden hankintaa silmälläpitäen 100,000 mk.

Uuden lastensuojelulain ja äitiyslain ynnä toimeenpanoasetuksen aiheuttama lisätyövoiman tarve lisää menosäännön seitsemännessä pääluokassa, nimeltä Lastensuojelu, jonkun verran palkkausmenoja lastensuojeluviraston ja lastenhoidonneuvolain kohdalla. Lastensuojelulautakunnan tilapäisen työvoiman määrärahaan lisättiin 19,560 mk:n erä uuden tilapäisen toimistoapulaisen palkkaamiseen koko vuodeksi ja lastenhuoltolaitosten vastaavaan määrärahaan 22,800 mk:n suuruinen puusepän palkkaamiseksi

¹⁾ Vrt. tämän kert. s. 48.

samaksi ajaksi Ryttylän koulukotiin. Lastenhoidonneuvolain tilapäisen työvoiman määrärahaan sisältyviin lääkärien ja siivoojain palkkioihin aiheuttaa pientä nousua lääkärinvastaanottojen lisääminen entisestään. Luvussa Sijoitus yksityishoitoon, apumaksut y.m. otettiin määrärahassa Yksityishoito ja jatko-opetus huomioon hoitomaksujen korottaminen, elinkustannusten nousua, yksityishoitoon ja useimpiin yksityisiin lastenkoteihin sekä Droppen nimiseen keuhkotautisten lasten kotiin sijoitettujen lasten hoitomaksuissa. Kyseisen luvun määrärahaa Lasten kesävirkestys korotettiin 45,000 mk tämän toiminnan laajentamiseksi ja kehittämiseksi kekeilutarkoituksessa m.m. leikkikentillä käyvien köyhimpien lasten ruokkimiseksi. Lukuun Avustukset siirrettiin huoltotoimen pääluokkaan ennen sisältynyt avustuserä Pelastusarmeijan lastenkotien ja -seimien ylläpitoa varten.

Erinäiset sosiaaliset tehtävät nimiseen kahdeksanteen pääluokkaan sisältyvän luvun Työnvälitystoimisto määrärahaan Tilapäistä työvoimaa sisällytettiin tarvittavat varat uuden ylemmän palkkaluokan nuoremman toimistoapulaisen ja asiapojan palkkaamiseksi yleisille osastoille merkiten siihen samalla palkka vain yhtä vanhempaa alemman palkkaluokan nuoremman toimistoapulaisen palkkaamiseksi henkisen työn osastolle, alemman palkkaluokan vanhemman toimistoapulaisen palkkaamiseksi merimiesosastolle sekä ammatinvalinnan ohjaajan ja alemman palkkaluokan nuoremman toimistoapulaisen palkkaamiseksi yhteisesti henkisen työn osastolle ja nuoriso-osastolle. Työttömyyden aiheuttamien erinäisten toimenpiteiden menot käsittävästä luvusta siirrettiin huoltotoimen pääluokkaan naisten työtuvan menot. Urheilu nimisen luvun avustuksia käsittävässä osassa korotettiin uimakoulujen apumaksuja 12,000 mk, jotta uimakoululaisia voitaisiin maksutta kuljettaa Mustikkamaalle ja osaksi Uunisaarelle, ja luistinseurojen apumaksuja 20,000 mk maksuttomien luistelutilaisuuksien järjestämiseksi kansakouluoppilaille urheiluloman aikana. Ottaen huomioon parin kerta-avustuksen sisältyminen edellisen talousarvion vastaavaan lukuun loppusumma tehdyistä lisäyksistä huolimatta pysyy suurin piirtein muuttumattomana.

Opetustoimen pääluokan, järjestyksessä yhdeksännen, luvun Suomenkieliset kansakoulut momentille Tilapäistä työvoimaa lisättiin 6,000 mk palkkiona valtuuston luokkakirjastoille hyväksymien ¹⁾ sääntöjen edellyttämälle kirjastonhoitajalle. Sekä suomen- että ruotsinkielisten kansakoulujen menoihin lisättiin vastaavasti 20,000 mk:n ja 4,000 mk:n suuruiset uudet momentit nimeltä Vapaita teatterilippuja jatkokoulun oppilaille ja kansakoulujen yhteisiin menoihin 72,400 mk:n suuruinen uusi momentti valtuuston päätöksen ²⁾ mukaisen uuden lastenpsykiatriin toimintaa varten. Ruotsinkielisten kansakoulujen sääntöpalkkaisten virkain momentilla huomioitiin valtuuston päätös ²⁾ näiden koulujen taloudenhoitajan sopimuspalkan korottamisesta 3,600 mk:aan. Yleisten ammattikoulujen luvussa kirjapainokoulun menoihin liitettiin ensi kertaa sen yhteyteen perustetun ³⁾ kirjansitomokoulun menot. Kirjapainokoulun kaluston hankintamäärärahaa oli tuntuvasti lisättävä uuden kaksivuoropainokoneen oston johdosta. Ammatteihin valmistavien koulujen luvussa merkittiin valmistavan poikain ammattikoulun nimikkeeseen 10,625 mk:n suuruinen uusi

¹⁾ Vrt. tämän kert. s. 51. — ²⁾ S:n s. 52. — ³⁾ S:n s. 54.

momentti koulun oppilasruokalaan varten, joka erikoismäärärahan varassa oli toiminut maaliskuun 1 p:stä alkaen, ja saman nimikkeen tilapäisen työvoiman määrärahaan uusi 3,600 mk:n erä tämän ruokalan hoitajattaren palkkamenoihin. Koska kyseinen koulu v. 1939 tuli toimineeksi 40 vuotta, lisättiin tämän johdosta julkaistavan laajennetun ja kuvitetun vuosikertomuksen toimittamiseksi 2,000 mk. Valmistavan tyttöjen ammattikoulun nimikkeen määrärahoihin Siivoaminen, Painatus ja sidonta, Tarverahat ja Ruokinta merkittiin pienempiä lisäeriä heinäkuussa pidettävän ammattikoulukokouksen johdosta. Luvussa Lastentarhat lisättiin lastentarhain johtokunnan tilapäisen työvoiman määrärahaan 5,000 mk lastenpsykiatrin palkkana sekä lastentarhain ynnä niiden laitosten tilapäisen työvoiman määrärahaan 1,000 mk:n erä lisätyövoiman palkkaamiseksi Kallion lastenseimeen ja määrärahaan Vaatteiden hankinta 2,000 mk:n uusi erä viiden päiväkodin hankintoja varten. Kokonaan uusi on kyseisen nimikkeen 116,455 mk:n suuruinen momentti uuden suomenkielisen lastentarhan perustamista varten valtuuston päätöksen ¹⁾ mukaisesti taka-Töölöön. Lukuun Avustukset sisältyvä taideteollisuuskeskuskoulun määräraha laskettiin ottaen huomioon, ettei uutta kaksivuotista valokuvaajakurssia enää aloitettaisi, sekä uusien huoneistojen varaaminen koristemaalauksen ja kivenveiston opetukseen; uusina avustuserinä sisältyy kyseiseen lukuun Oy. Strömberg ab:n ammattioppilaskoulua sekä vaatturiammattikoulua varten valtuuston päättämät ²⁾ määrät. Pääluokan viimeiseen lukuun sisältyviä valtuuston käyttövaroja vähennettiin 100,000 mk.

Kymmenennen pääluokan, Sivistystoimi, lukuun Avustukset lisättiin uudet vastaavasti 5,000 mk:n ja 10,000 mk:n suuruiset avustukset ylioppilasteatterille ja Helsingin naisorkesterille, kun taas Nuorison näyttämölle tällä kertaa ei merkitty avustuserää. Teatterien ja oopperan avustusten saannin ehdoksi valtuusto samalla asetti ³⁾, että Suomen kansallisteatteri ja Ruotsalainen teatteri antoivat vähintään 25, Helsingin kansanteatteri vähintään 10 ja Suomalainen ooppera vähintään 8 kansannäytäntöä puolin tai vielä halvemmin lipunhinnoin.

Kiinteän omaisuuden pääluokan, yhdenmentoista järjestyksessä, lukujen Kiinteistölautakunta ja kiinteistötoimisto, Talo-osasto sekä Urheilujen pallokentät määrärahat Sääntöpalkkaiset virat ja osaksi Tilapäistä työvoimaa laskettiin m.m. valtuuston tekemien päätösten ⁴⁾ mukaisesti erinäisistä virkojen järjestelyistä. Ensiksi mainitun luvun määrärahoja Kolmio-, monikulmio- ja yksityiskohtien mittaukset sekä Yleis- ja rekisterikarttojen valmistus oli tuntuvasti korotettava v:n 1940 olympiakisojen valmistelujen johdosta; edelliselle momentille merkittiin samassa tarkoituksessa 30,000 mk käsittävä uusi erä lentovalokuvien ottoa varten. Maatalousosaston luvun kaluston hankintamääräraha aleni entisestään huolimatta siitä, että siihen merkittiin yhteensä 115,000 mk traktorin ja kuorma-auton ostamiseen, koska edelliselle talousarvioon oli sisällynyt 2/3 Puodinkylän tilan irtaimiston perushankintaa varten, joten nyt tarvittiin ottaa lukuun vain 1/3. Talo-osasto nimisen luvun kaluston hankintaan varattaviin varoihin vaikutti vähentävästi palokaluston hankintatarpeen pieneneminen kertomusvuoteen verraten, jolloin palokalustoa oli ollut tehostettava uuden palosäännön vaatimusten mukaisesti; luvun Rakennusten korjaukset nimi-

¹⁾ Vrt. tämän kert. s. 55. — ²⁾ S:n s. 56 ja 57. — ³⁾ Kvsto 14 p. jouluk. 2 § ja 21 p. jouluk. 4 §. — ⁴⁾ Vrt. tämän kert. s. 58.

seen osaan merkittiin 32,600 mk Korkeavuorenkadun talon n:o 39 julkisivujen korjaamiseen ja maalaamiseen, 29,700 mk Kirstinkadun talon n:o 16 ulkomaalaukseen, 64,000 mk Vallilan korttelissa n:o 558 olevien rakennusten ulkomaalaukseen ja 76,000 mk Vallilan korttelissa n:o 556 olevien rakennusten ulkomaalaukseen. Kansanpuistojen menot käsittävään lukuun merkittiin Mustikkamaan kansanpuiston tarpeisiin tilapäisen työvoiman määrärahaan sekalaisia töitä varten uusi 3,500 mk:n erä ja korjausmäärärahaan 80,000 mk rantakioskin rakentamiseen saarelle. Määrärahaan Uudisrakennukset merkittiin Korkeasaaren eläintarhan piisonihärän tarhan rautaidan rakentamiseksi 69,060 mk, käymälän rakentamiseksi Lauttasaarelle 10,000 mk ja käymälän rakentamiseksi Herttoniemen uimarannalle 8,000 mk. Luvun Siirtolapuutarhat ulkovalaistukseen varatulle momentille merkittiin uudet erät Talin ja Vallilan siirtolapuutarhoita varten, edellinen 4,000 mk ja jälkimmäinen 1,000 mk. Urheilu- ja pallokenttien luvun määrärahoihin lisättiin valtuuston päätöksen ¹⁾ nojalla kiinteistölautakunnan hallintaan siirtyneen puretun Ab. Bollplan oy:n alueen menot. Tämän luvun nimikkeeseen Hallinto ja hoito kuuluvaan määrärahaan Urheilukenttien järjestysmiehet ja rahastus lisättiin 11,200 mk:n erä myöskin uuden Pasilan kentän vartiointin järjestämiseksi. Tämän luvun nimikkeeseen Korjaus ja kunnossapito merkittiin momentille Uimahuoneet, urheilupaviljongit y.m. uusina erinä Mustikkamaan ja Humallahden uimahuoneiden kummankin ulkomaalaukseen varten 18,000 mk sekä kokonaan uusina momentteina Töölön pallokenttien kunnossapitoon 110,000 mk, hiekan hankintaa varten Mustikkamaan, Uunisaaren ja Pihlajasaaren uimarannoille 112,000 mk ²⁾ otsakkeen Satamarakennusosasto alaisena ja Lammassaaren laiturin uusimiseen 40,000 mk. Nimikkeen entistä Alppilan ja Herttoniemen hiihtomäen kunnossapitomäärärahaa voitiin alentaa 10,000 mk Alppilan mäen kustannusten nyt jäädessä pois. Erinäiset menot nimisessä luvussa on tällä kertaa kokonaan uusi momentti kahden henkilöauton ostoa varten, 110,000 mk:n suuruinen. Erinäisten hallintokuntain rakennusten korjausten luvun momentille Sairaalat lisättiin 166,950 mk eräiden muutostöiden suorittamiseksi kulkutautisairaalassa, 24,100 mk niiden suorittamiseksi Marian sairaalassa ja 19,500 mk niiden suorittamiseksi Nikkilän sairaalassa sekä momentille tulli- ja satamarakennukset 1,000 mk Sörnäisten tullipaviljongin menoihin sekä valtuuston päätöksen ³⁾ mukaisesti 205,700 mk Etelärannan makasiinin ja Rahapajanrannan makasiinien n:ot 7, 8, 9, 10 ja 11 sähköjohtojen uusimiseen. Viimeiseen lukuun sisältyviä kiinteistölautakunnan ja kaupunginvaltuuston käyttövaraeriä korotettiin molempia 100,000 mk, koska v. 1939 oli odotettavissa enemmän arvaamattomia menoja kuin kertomusvuonna.

Pääluokan Yleiset työt, joka on järjestyksessä kahdestoista, yleisten töiden lautakunnan ja rakennustoimiston menot käsittävään ensimmäisen luvun vuokramäärärahassa varattiin rakennustoimiston talorakennusosaston uuden huoneiston vuokraan 164,400 mk ja varasto-osaston Kasarmikadun talossa n:o 44 olevan huoneiston vuokraan 57,000 mk, Pohj. Esplanadikadun talossa n:ot 11—13 sijaitsevan huoneiston vuokran kuitenkin samalla jäädessä pois. Sekä edellisessä mainitun luvun että tiliviraston luvun tilapäisen työvoiman määrärahoihin merkittiin uudet erät olympiakisojen valmistaviin töihin tarvittavan lisätyövoiman palkkaamiseen, edelli-

¹⁾ Vrt. tämän kert. s. 90. — ²⁾ S:n s. 89. — ³⁾ S:n s. 98.

seen 414,600 mk ja jälkimmäiseen 18,000 mk. Kadut ja tiet nimisessä luvussa on havaittavissa 400,000 mk:n suuruinen lisäys katujen päällystykseen uusimiseen käytettävissä varoissa. Istutusten menot sisältävään lukuun merkittiin uudet momentit Vallilan kunnallisten työväenasuntojen istutustöihin, 10,000 mk, Tähtitorninmäen syöksykaivojen ja salaojituksen uusimiseen, 28,000 mk, ja pikaliittimien asettamiseen puistojen vesiposteihin ja kasteluletkuihin, 20,000 mk, sekä lukuun Työntekijäin erinäiset edut 350,000 mk:n suuruinen, nimeltä Kansaneläkelaitokselle suoritettavat vakuutusmaksut. Varaston luvun määrärahaa Uusien työkonoiden osto oli pakko lisätä 776,100 mk, sisältyen lisäykseen m.m. tarvittavat varat parin auton ostoa varten.

Kolmannentoista pääluokan, Puhtaanapito, Katujen ja kiinteistöjen puhtaanapito nimisen luvun määrärahaan Työntekijäin erinäiset edut sisällytettiin 55,000 mk:n uusi erä kansaneläkelaitokselle suoritettavia vakuutusmaksuja varten ja samaan lukuun sisältyvä määräraha Uudishankinnat merkittiin 653,000 mk suuremmaksi kuin kertomusvuoden vastaava määräraha Työkoneet.

Neljännentoista, satamain menot käsittävän pääluokan luvun Satamaliikenne tilapäisen työvoiman määrärahaan merkittiin satamain laajentumisen ja niiden liikenteen vilkastumisen vuoksi 22,800 mk:n uusi erä 1,900 mk:n kuukausipalkkaisen Herttoniemen tarkastuskonstaapelin palkkaamiseksi ja 81,600 mk:n uusi erä neljän 1,700 mk:n kuukausipalkkaisen satamakonstaapelin palkkaamiseksi sekä nosturien samannimiseen määrärahaan tarvittavat varat seitsemän uuden nosturinkäyttäjän palkkaamiseksi, lisääntyen nosturien muutkin menot neljän uuden nosturin käyttäntöön ottamisen vuoksi v:n 1939 alusta. Niinikään oli liikenteen kasvun vuoksi lisättävä satamakannannankin luvun tilapäisen työvoiman määrärahaan 13,500 mk 9 kuukaudeksi tarvittavan uuden nuoremman toimistoapulaisen palkkaamiseksi, valaistusmäärärahaan 750 mk palohälytyslaitteen hoitoa varten, kaluston hankintamäärärahaan 4,000 mk 20 kuormalavan ja 40,500 mk 3 vaa'an ostoon sekä tavarahissien käyttökulummäärärahaan 5,000 mk hissien tarkastusta varten. Pääluokan ensimmäisestä luvusta, Satamalautakunta ja satamahallintotoimisto jäi tällä kertaa pois kertomusvuoden talousarvioon sisältynyt momentti Satamaliiton liittokokouksen järjestäminen sekä neljännessä luvusta Satamien korjaus ja kunnossapito momentti Lento-satama. Viimeiseen lukuun sisältyvät satamalautakunnan käyttövarat korotettiin 5,000 mk:lla eli yhtä suuriksi kuin ne olivat olleet ennen pulakautta.

Viidenteentoista pääluokkaan sisältyvät teurastamon menot osoittavat mainitun laitoksen toiminnan melkoisesti lisääntyneen vaatien useiden määrärahan korottamista, jolloin kuitenkin tulojenkin arvioitiin nousevan siinä määrin, että tämän vielä uuden laitoksen tuottama tappio enää nousisi vain 149,356 mk:aan oltuaan vielä kertomusvuonna 280,437 mk. Teurastamon toiminnan lisääntymisen johdosta merkittiin sen tilapäisen työvoiman määrärahaan uudet erät toimistoapulaisen ja tainnuttajan palkkaamiseen, 20,400 mk ja 18,000 mk, sekä kaupunginhallituksen päättämän ¹⁾ teurastajien kouluttamisen ja vartijavojien lisäämisen toimeenpanoon 30,000 mk. Määrärahaan Koneiden ja työkalujen hankinta merkittiin uusia erä erilaisien kuljetuslaitteiden hankintaan yhteensä 16,720 mk ja pakettiauton os-

¹⁾ Khs 8 p. jouluk. 2,396 §.

toon 33,000 mk sekä määrärahaan Yleisten laitteiden kunnossapito jäähdystornin korjaamiseen 12,000 mk, valaistuspylväiden maalaamiseen 2,500 mk ja sikateurastamon neljän tarkastuspöydän uusimiseen 26,000 mk.

Keskuskeittola nimiseen kuudenteentoista pääluokkaan sisältyvä ruokintamääräraha, joka kertomusvuoden talousarvioon oli merkitty alennetuin määrin, arvioitiin taas 5,250,000 mk:n suuruiseksi.

Seitsemännentoista, teknillisten laitosten pääluokan samalla tavoin kuin edellisessäkin talousarviossa laskettujen ja merkittyjen arviomenojen nousu aiheutui miltei yksinomaan vesijohtolaitoksen menojen lisääntymisestä yli 2,000,000 mk kertomusvuoden talousarvioon verraten, syntyen tämä lisäys suurimmalta osalta yhteisten sekalaismenojen kohdalla, joihin kuuluvaan määrärahaan Pääoma-arvon korko se miltei kokonaan kohdistui. Määrärahaan Työkalujen ja kaluston hankinta merkittiin yhteensä 105,000 mk parin auton ostamiseksi entisten lisäksi, mitä tarkoitusta varten kuitenkin kertomusvuoden talousarviossakin oli varattu varoja. Laitoksen johtoverkon, vesisäiliön ja johtojen tarkastuksen sääntöpalkkaisten virkain määrärahaan lisättiin varat valtuuston perustaman ¹⁾ uuden asennusinsinöörinviran palkkaamiseen ja kaupunginhallituksen käytettäväksi asetettuihin käyttövaroihin 50,000 mk Vantaanjoen vesimäärän säännöstelyn tutkimista varten. Kaasulaitoksen luvun kassa- ja tiliviraston palkkamääräraha laskettiin huomioiden valtuuston päätös ²⁾ sähkölaitoksella tarpeettomaksi käyneen rahastajantoimen siirtämisestä kaasulaitokselle ja jakelun palkkamääräraha huomioiden päätös ²⁾ uuden piirtäjänviran perustamisesta. Luvussa Sähkölaitos kassa- ja tiliviraston palkkamäärärahassa otettiin huomioon sähkölaitoksella tarpeettomaksi käyneen rahastajantoimen siirtäminen valtuuston päättämin ²⁾ tavoin kaasulaitokselle sekä siinä samoin kuin jakelun palkkamäärärahassakin eräiden entisten virkain lakkauttaminen ja uusien perustaminen ³⁾. Sähkölaitoksen yhteisten sekalaismenojen määrärahaan sisältyi 190,000 mk laitoksen autohankintoihin, joita varten tuloa tuottavien pääomamenojen pääluokassa aikaisemmin oli ollut varattuna erityinen määräraha. Teknillisten laitosten pääluokan kaikkien kolmen luvun yhteisiin sekalaismenoihin sisältyville momenteille Työntekijäin erinäiset edut merkittiin lisäerät vakuutusmaksujen suorittamiseksi kansaneläkelaitokselle, vesijohtolaitosta varten 17,500 mk, kaasulaitosta varten 42,500 mk ja sähkölaitosta varten 40,000 mk.

Sekalaiset yleiset menot nimisen kahdeksannentoista pääluokan erinäisiin määrärahoihin edelleenkin sisältyvää väestönsuojelumäärärahaa korotettiin 350,000 mk hälytysverkoston rakennustöiden loppuunsaattamiseksi sekä merkittiin tähän lukuun vastaavasti 1,700,000 mk:n, 100,000 mk:n ja 25,000 mk:n suuruiset uudet momentit valtuuston päätöksen ⁴⁾ mukaiseen Ab. Bollplan oy:n purkamiseen, asuntonäyttelyn avustamiseen ja Suomen standardisoimislautakunnan avustamiseen. Pääluokan lukuun Käyttövarat, jonka melkein kaikkia entisiä momentteja oli korotettava, lisättiin uusille momenteille tilapäisen työvoiman sääntöpalkkaiseksi siirtämisen aiheuttamiin palkanlisäyksiin 2,200,000 mk ja kokouspalkkioiden korottamiseen 175,000 mk. Pääluokasta siirrettiin edellä jo mainittuun huolto-toimen pääluokkaan kaupungin työlaitosten myyntiaitan menot ⁵⁾.

¹⁾ Vrt. tämän kert. s. 99. — ²⁾ S:n s. 100. — ³⁾ S:n s. 101. — ⁴⁾ S:n s. 90. — ⁵⁾ S:n s. 49.

Yhdeksännessätoista pääluokassa, Korot ja lainakustannukset, olevista korkomenoista poistettiin konvertatun v:n 1911 puntalainan korot sekä merkittiin ensi kertaa v:n 1930 dollariobligatioiden ostamista varten otetun v:n 1938 toisen lainan korkomenot. Tilapäisluoton korkojen momentti, jolta suoritettaisiin v. 1939 otettavien obligatiolainojen korot, arvioitiin 4,000,000 mk suuremmaksi kuin v:n 1938 talousarviossa ja provisioiden y.m. kulujen momentilla varattiin 2,000,000 mk v. 1939 tapahtuvaksi suunniteltuun v:n 1934 toisen lainan konverttaamiseen.

Verojen poistojen ja palautusten pääluokassa, joka on järjestyksessä kahdeskymmenes, merkittiin ensimmäiselle momentille Erinäisten verojen poistot ja palautukset vain 1,000 mk olettaen aikaisemmilta vuosilta siirtyneiden määrärahojen riittävän tarkoitukseen, sekä toinen momentti, Kunnallisverojen poistot ja palautukset, entisen suuruiseksi.

Pääomamenot alkavassa kahdennessakymmenennessä ensimmäisessä pääluokassa, Tuloa tuottavat pääomamenot, havaitaan koko menoarvion suurimmat menolisäykset, yhteensä n. 140,000,000 mk, syntyen se etupäässä kiinteistöostojen, vesijohtolaitoksen ja satamien lukujen kohdalla; melkoista vähennystä sitä vastoin osoittaa sähkölaitoksen luku, 6,471,000 mk. Pääluokan lukuun nimeltä Kiinteistöostot merkittiin valtuuston päättämät määrät Stansvikin tilan ¹⁾, Kruunuvuoren selän erään vesialueen ¹⁾, Paasi-vuorenkadun tontin n:o 8 erään osan ²⁾, Köydenpunojankadun tontin n:o 8 b ³⁾, Eerikinkadun tontin n:o 47 a ³⁾, Humaliston huvila-alueen Råstad n:o 18 vuokraoikeuden ⁴⁾, Helsingin pitäjän Herttoniemen kylässä olevan Uusikoti nimisen tilan RN 2² ¹⁾, korttelissa n:o 173 olevan talon ja tontin n:o 45 a²⁾ sekä Ab. M. G. Stenius nimisen yhtiön osakekannan ¹⁾ ostoon. Satamain lukuun sisällytettiin uudet määrärahat yleisten töiden lautakunnan käytettäväksi Lauttasaarenrannan ja Tallberginkadun pengertämiseen ja päällystämiseen korttelin n:o 781 kohdalla olevilta osiltaan ⁵⁾, Lauttasaarenkadun kreikkalais-katolisen hautausmaan eteläpuolella olevan osan korotus-, viemäri- ja päällystämistöihin ⁶⁾ ja Tallbergin- ja Harmajankadun osittaiseen tasoittamiseen ⁶⁾ valtuuston päättämien määrien sekä Lauttasaarenkadun korttelin n:o 788 varrella olevan osan ja mainitun korttelin länsipuolella olevan kadun tasoittamiseen ja päällystämiseen 320,000 mk, Hernesaarenrannan töihin ⁷⁾ 4,700,000 mk, Eteläsataman Makasiinirannan jatkeen varastorakennusten ja tullitarkastamon töihin ⁵⁾ 2,820,000 mk, vuota-, nahka- ja öljymakasiinin rakentamiseen Katajanokalle 3,000,000 mk, venepaikkain järjestämiseen Ruoholahden pohjoisrantaan 80,000 mk, satamakonstaapeliin vartiokojun rakentamiseen Rahapajanrannan itäpäähän 20,000 mk, Ruoholahden purkauslaiturin n:o 4 uusimiseen, suurentamiseen ja vahvistamiseen 125,000 mk, Meritullintorin Korkeasaaren liikenteelle tarkoitettua lauttalaiturin uusimiseen 31,000 mk, kaivinkoneen ynnä sen alustan hankkimiseen 1,400,000 mk ja kahden 100 m³:n rautaproomun hankkimiseen 1,600,000 mk. Aikaisemmin aloitettuja v. 1939 jatkettavia töitä varten merkittiin seuraavat määrärahat: Länsisataman rakennustöihin ⁸⁾ 510,000 mk, Kaivopuiston ja Valkosaarten välisen Eteläsataman väylän ruoppaamiseen ja louhimiseen 2,500,000 mk, Eteläsataman Makasiinirannan jatkamiseen entisen laivatelakan edustalle ⁵⁾ 12,300,000 mk, Kataja-

¹⁾ Vrt. tämän kert. s. 60. — ²⁾ S:n s. 61. — ³⁾ S:n s. 63. — ⁴⁾ S:n s. 65. —

⁵⁾ S:n s. 98. — ⁶⁾ S:n s. 93. — ⁷⁾ S:n s. 94. — ⁸⁾ S:n s. 72.

nokan rakennustöihin 2,400,000 mk, Rahapajanrannan nosturitöihin ¹⁾ 2,356,000 mk, korttelien n:ot 272—278 katujen ja tonttien kunnostamiseen 1,320,000 mk ja Herttoniemen rakennustöihin ²⁾ 1,020,000 mk; täytteen vastaanottoa varten rannoilla merkittiin 250,000 mk ja korvausta rakennustoimiston yleiskustannuksista 3,852,000 mk. Vesijohtolaitoksen lukuun sijoitettiin uusina määrärahoina vesijohdon johtamiseksi Kesäkatuun ³⁾, Suomenlinnaan ³⁾, Joukolantiehen ³⁾, kansallismuseon ja Arkadiankadun väliseen Heikinkadun osaan ³⁾, Lauttasaarenrannan ja Hietaniemenkadun välisiin Lauttasaaren-, Köydenpunojan- ja Ruoholahdenkadun osiin ³⁾, Lepolankuun ³⁾ ynnä Paciuksenkadulta Munkkiniemeen ⁴⁾ ja Vanhankaupungin saostusaltaiden pidentämiseen ⁵⁾ valtuuston päättämät määrät sekä Vanhankaupungin pumppulaitosten, muuntaja-asemien ja kojeiston täydentämiseen 300,000 mk, vesijohdon laskemiseksi Porthaninkatuun ja Kolmanteen linjaan korttelin n:o 312 edustalle 330,000 mk, It. Kaivopuiston huvilan n:o 4 edustalle 136,000 mk, Maistraatinkatuun sen talon n:o 29 kohdalta luoteeseen 40,000 mk, Sutelantien ja Valhallankadun väliseen Linnankoskenkadun osaan 130,000 mk, Rajasaaren- ja Linnankoskenkadun väliseen Sutelantien osaan 179,000 mk, Valpurin- ja Kuusitien väliseen Pihlajatiehen osaan 342,000 mk, Munkkiniemenkadun ja Turuntien väliseen Valpurintien osaan 100,000 mk, Pihlaja- ja Turuntien väliseen Kuusitien osaan 233,000 mk, Porthaninrinteen ja Castréninkadun väliseen Ensi linjan osaan 158,000 mk, Vallinin- ja Helsinginkadun väliseen Ensi linjan osaan 508,000 mk, Keijontien ja Mäkelänkadun väliseen Koskelantien osaan 508,000 mk, Kaukon- ja Vallinkoskenkadun väliseen Koskelantien osaan 497,000 mk, Untamontiehen Kalervonkadulta Metsolantien koillispuolelle 415,000 mk, Mäkelänkadun ja Tuulikinkujan väliseen Väinölänkadun osaan 150,000 mk, Väinölänkadun ja Untamontien väliseen Metsolantien osaan 118,000 mk, Oulunkylän omakotialueelle 3,603,000 mk, Etel. Hesperiankatuun ja urheilukentän alle Sivutiehen asti 172,000 mk, Hernesaarelle Munkkisaaren mylly oy:n tontin kohdalla 295,000 mk, Katajanokan satamalueen kaakkoisosaan Linnankadulta koilliseenpäin ja viimeiseen poikkikatuun 339,000 mk, Vantaanjoen poikki 1,700,000 mk, Sörnäistenniimestä Sompasaaren kautta Korkeasaareen 260,000 mk, Mallas- ja Punavuorenkadun väliseen Hietalahdenrannan osaan 88,000 mk, Hietalahdenrannan ja Perämiehenkadun väliseen Punavuorenkadun osaan 153,000 mk ja Etel. Rautatie-, Annan- ja Salomonkatuun Jaakon- ja Olavinkadun välisiltä osilta 176,000 mk, vesijohdon uusimiseen Porthanin- ja Suonionkadun välisessä Neljännen linjan osassa 320,000 mk, Pohjoisrannan talojen n:ot 16 ja 18 edustalla ynnä Pohjoisrannan ja Maurinkadun välisessä Maneesikadun osassa 192,000 mk, toisen pääjohdon muuttamiseen ja suurentamiseen Helsinginkadun ja Turuntien risteyksessä 230,000 mk sekä varapadon rakentamiseen Vantaanjokeen sekä turbiinikourujen ja -huoneen seinän vahvistamiseen ja tiivistämiseen 1,200,000 mk. Vesimittarien ostoon merkittiin 300,000 mk:sta 500,000 mk:aan korotettu määrä. Luvun Kaasulaitos entinen määräraha Pääputkiverkon laajennus ja uusiminen laskettiin huomioiden eräitä töitä koskevat valtuuston päätökset ⁶⁾; lukuun merkittiin kolme uutta momenttia, Jälkijäähdytys- ja tervanerottamislaite putkineen, venttiileineen ja perustuksineen, 600,000 mk, Bensolinpesulaite putkineen, vent-

¹⁾ Vrt. tämän kert. s. 98. — ²⁾ S:n s. 75. — ³⁾ S:n s. 100. — ⁴⁾ S:n s. 60. — ⁵⁾ S:n s. 99. — ⁶⁾ S:n s. 101.

tiileineen ja perustuksineen, 225,000 mk, ja Koxsinmurskauslaite kuljetuslaitteineen ja säiliöineen, 575,000 mk. Sähkölaitoksen luvussa, johon ei lisätty ainoatakaan uutta määrärahaa, syntyy huomattava vähennys, 5,624,000 mk, määrärahassa Rakennukset sekä 7,000,000 mk:n suuruinen määrärahassa Koneisto. Luvun määräraha Johtoverkosto ja jakelulaitteet, johon valtuuston päätöksen nojalla sisältyy yhteensä 3,931,000 mk kaapeliy.m. töitä varten, sitä vastoin ylittää 4,266,000 mk:lla kertomusvuoden talousarvion samannimisen. Kyseisessä luvussa aikaisemmin ollut määräraha Autohankinnat siirrettiin teknillisten laitosten pääluokassa olevaan sähkölaitoksen määrärahaan Työkalujen ja kaluston hankinta. Talorakennukset nimiseen lukuun merkittiin uudet momentit Teurastamo, jäähdytyslaitoksen konetehon lisääminen ¹⁾ ja Teurastamo, jäähdytyslaitoksen jäähdytysvesijärjestelmän täydentäminen ¹⁾, joille merkittiin valtuuston päättämät rahamäärät mainittuihin tarkoituksiin, Luodon ravintolan kunnostaminen, 850,000 mk, johon m.m. sisältyi valtuuston tekemien päätösten ²⁾ mukaiset erät rakennusten ulko- ja sisäkorjauksia ja jäähdytyslaitosta varten, sekä Teurastamo, mekaaninen puhdistuslaitos suolipuhdistamosta tulevaa vettä varten, 490,000 mk. Lukuun Siirtolapuutarhat merkittiin yleisten töiden lautakunnan käytettäväksi valtuuston päättämä ³⁾ määrä siirtolapuutarhan järjestämiseksi Oulunkylään. Siirrot rahastoihin niminen luku osoittaa, että Kulosaaren sillan rahastoon on v. 1939 tarkoituksena siirtää 500,000 mk enemmän kuin kertomusvuonna.

Kahdennessakymmenennessätoisessa, tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokassa syntyi toiseksi suurin lisäys, lähes 45,000,000 mk, aiheutuen se pääasiallisesti luvun Kadut ja tiet arviomenojen lisääntymisestä 12,467,500 mk ja Urheilukentät 10,855,650 mk sekä kahden kokonaan uuden luvun merkitsemisestä tähän pääluokkaan, nimittäin Erinäisiä olympiakisojen aiheuttamia menoja, 25,000,000 mk, ja Muut sijoitukset, johon merkittiin Tekniska läroverket nimisen oppilaitoksen korotonta lainaa varten 500,000 mk. Huomioonottaen m.m. vallitsevat poikkeuksellisen hyvät työnsaantimahdollisuudet ja kertomusvuoden määrärahassa ylimääräisten töiden järjestämiseksi työttömyyden varalta syntynyt säästö, katsottiin luvusta Työttömyys- ja avustustyöt kokonaan voitavan poistaa kaupunginvaltuuston käyttövarat työttömyyden lieventämiseen, mikä aiheutti tämän luvun menojen alenemisen 3,500,000 mk. Talorakennusten luvun menoista tulee palotoimen osalle 282,550 mk, sairaanhoidon osalle 12,283,475 mk, mistä 670,000 mk valtuuston päätöksen mukaisesti Nikkilän sairaalan juhla- ja voimistelusalirakennuksen ⁴⁾ rakennustöiden jatkamiseen ja korvausta valtiolle aikaisemmin rakennetuista sairaalarakennuksista 10,000,000 mk eli puolet koko sovitusta määrästä, huoltotoimen osalle 4,720,560 mk, mistä suurin osa oli Tervalammen työlaitosta varten, lastensuojelun osalle 76,150 mk, opetustoimen osalle 15,473,200 mk, josta valtuuston päättämät määrät Lapinlahdenkadun uutta koulutaloa ⁵⁾ ja Käpylän kansakoulun muutostöitä ⁵⁾ varten, sekä lisäksi Korkeasaaren uutta verstaarakennusta varten 186,000 mk, kioskin rakentamiseen Rautatientorille 62,000 mk ja vedenheittolaitoksen rakentamiseen sinne 63,100 mk, 21 uuden kioskin rakentamiseen eri paikoille 1,000,000 mk ja korvausta rakennustöimiston yleiskustannuksista 2,387,000 mk. Katujen ja teiden lukuun mer-

¹⁾ Vrt. tämän kert. s. 104. — ²⁾ S:n s. 89. — ³⁾ S:n s. 90 — ⁴⁾ S:n s. 45. — ⁵⁾ S:n s. 52.

kittiin Turuntien ja Eläintarhantien risteyksen järjestelyyn¹⁾, Paasivuorenpuistikon uudelleenjärjestelyyn²⁾, Mäkelänkadun ja Käpyläntien välisen Koskelantien osan tasoittamiseen ja pohjoispuolen ajoradan ja käytävän päällystämiseen sekä eteläpuolen jalkakäytävän ja ajoradan päällystämiseen ynnä keskitien ja istutusten kunnostamiseen³⁾, Nordenskiöldinkadun³⁾, Väinölänkadun³⁾ ja Kalervonkadun³⁾ osittaiseen leventämiseen, lentokentän toisen rakennusvaiheen töihin⁴⁾, Lapinlahdenkadun tontin n:o 14 satamaradan puoleisen jalkakäytävän rakentamiseen⁵⁾ sekä Salomon-, Jaakon- ja Etel. Rautatiekadun¹⁾, Valhallankadun³⁾, Pääskylänkadun¹⁾, Untamontien³⁾, Osmontien³⁾ ja Metsolantien³⁾ osittaiseen tasoittamiseen valtuuston aikaisemmin päättämät määrät, Urheilukadun leventämiseen¹⁾ 1,210,000 mk, Töölöntorin keskiosan päällystämiseen 470,000 mk, Urheilukadun ja rautatienalikäytävän välisen Nordenskiöldinkadun osan eteläisen jalkakäytävän päällystämiseen 330,000 mk, jalkakäytävä rakentamiseen Paciuksenkadun ja Munkkiniemen vanhan sillan väliselle tielle 185,000 mk, Ensi linjan osittaiseen alentamiseen Helsinginkadulta pohjoiseen ja levennetyn osan lopputasoitukseen 505,000 mk, jalkakäytävän rakentamiseen Karjalankadun ja Pasilan sillan väliseen osaan Aleksis Kiven katua 82,000 mk, Suvilahdenkadun ja Sörnäisten rantatien välisen Vilhonvuorenkadun osan leventämiseen ja järjestelyyn 135,000 mk, Vallilan ulkoilmanäyttämölle johtavan tien ja sen piha-alueen päällystämiseen ynnä autojen pysäköimispaikan järjestämiseen sinne 106,000 mk, Länt. Puistotien oikaisuun Uunisaaren kohdalla 347,000 mk, Kaivopuiston rantatien aiheuttamiin pengerrystöihin 300,000 mk, Kulosaaren sillan aiheuttamiin pengerrystöihin 600,000 mk, Pohj. Esplanaadikadun käytävien leventämiseen Teatteri- ja Kappeliesplanaadin kohdalla 80,000 mk, Turun- ja Stadiontien välisen Eläintarhantien osan leventämiseen 1,235,000 mk, Olympiatien jatkamiseen Maratontielle 70,000 mk, uimastadionille johtavien teiden ja Hellaantien varustamiseen käytävillä 263,000 mk, jalkakäytävän rakentamiseen pitkin Töölönlahden länsirantaa 1,057,000 mk, Mäkelänkadun ja Pasilan ylikäytävä sillan välisen Kumpulantien osan rakentamiseen 1,450,000 mk, Pasilan vanhan aseman ja Nordenskiöldinkadun välisen tien oikaisu- ja levennystöihin 410,000 mk, Turuntien oikaisemiseen Hesperian alueen kohdalla 328,000 mk, Tuusulankadun leventämiseen 210,000 mk, Runebergin- ja Hietaniemenkadun risteyksen järjestämiseen 155,000 mk, stadionin etupihain ja niille johtavien käytävien järjestämiseen 1,125,000 mk, pysäköimispaikkojen järjestämiseen stadionin ympäristöön 724,000 mk, Töölönkadun eräiden osien kunnostamiseen 359,500 mk ja Etel. Rautatiekadun eteläpuolen tasoittamiseen Annankadulta Olavinkadulle ja viimeksi mainitun kadun pohjoispään järjestelyyn 123,000 mk sekä Linnan- koskenkadun osittaiseen tasoittamiseen 480,000 mk, Lepolankujan 78,000 mk, Sutelantien 210,000 mk, Pihlajatien 404,000 mk, Valpurintien 60,000 mk, Kuusitien 210,000 mk, Ensi linjan 984,000 mk, Mäkelänkadun 990,000 mk, Oulunkylän omakotialueen 1,315,000 mk, Etel. Hesperiankadun ja Sivutien y.m. 1,527,000 mk, Kesäkadun 195,000 mk ja Jaakonkadun itäpuolen, Etel. Rautatiekadun eteläpuolen ja Annankadun länsipuolen tasoittamiseen y.m. 156,000 mk. Luvun Viemärit uusista määrärahoista tulee

¹⁾ Vrt. tämän kert. s. 93. — ²⁾ S:n s. 62 ja 81. — ³⁾ S:n s. 94 ⁴⁾ S:n s. 111. — ⁵⁾ S:n s. 61.

viemärien laskemiseen Koskelantiehen ¹⁾, Untamontiehen ¹⁾, Metsolantiehen ¹⁾, Isonkyröntiehen ¹⁾, Kumpulan koulupuutarhan länsipuolella olevaan katuun ¹⁾, Joukolantiehen ¹⁾ ja Urheilukatuun ²⁾ sekä Ruoholahden-, Köydenpunojan- ja Eerikinkadun ²⁾ viemärien uusimiseen valtuuston päättämät määrät, viemärien laskemiseen Linnankoskenkatuun, Lepolankujaan, Sutelantiehen, Munkkiniemenkatuun, Pihlajatiehen, Valpurintiehen, Kuusitiehen, Ensi linjaan, Koskelantiehen, Etel. Hesperiankatuun ja Sivutiehen y.m., Eläintarhantiehen, Jämsänkatuun, Hietalahdenrantaan ja Etel. Rautatie-, Annan- ja Salomonkatuun yhteensä 3,276,000 mk, viemärien uusimiseen Kolmannessa linjassa, Ruoholahdenkadussa ja Salomonkadussa 738,000 mk, Oulunkylän omakotialueen viemärien ynnä mekaanisen puhdistuslaitoksen rakennustöihin 2,432,000 mk, Kauppatorin ja Liisankadun välisiä kokoojajohtoja varten 8,000,000 mk sekä eristysosaston ja höyrykarkaisuosaston rakentamiseen betoniputkivalimolle 566,000 mk. Entisistä määrärahoista tähän lukuun sisältyvät Rajasaaren puhdistuslaitoksen koneistoa y.m. sekä täydennystöitä varten varatut, vastaavasti 3,530,000 mk:n ja 1,200,000 mk:n suuruisina. Urheilukentät nimiseen lukuun merkittiin pelkästään uusia määrärahoja, nimittäin Mustikkamaan uimahuoneen varustamiseen pukeutumiskopeilla ja sen laiturin pidentämiseen 16,500 mk, Humallahden uimahuoneen katselijaparvekkeen ja kansliahuoneen suurentamiseen 60,000 mk, Eläintarhan urheilukentän pukeutumissuojan laajentamiseen y.m. 130,300 mk, valonheittäjävalaisimien ynnä puhelimen hankkimiseen Käpylän urheilukentälle 78,900 mk, uuden käymälän rakentamiseen Annalan urheilukentälle 11,000 mk, pukeutumissuojan rakentamiseen Pasilan palloilukentälle 60,500 mk, pukeutumissuojan y.m. rakentamiseen Vallilan urheilukentälle 107,800 mk, Väinämöisenkadun urheilukentän pukeutumissuojan laajentamiseen, puhelimen hankkimiseen sinne y.m. 36,500 mk, puhelimen hankkimiseen Kallion urheilukentälle 4,000 mk, Herttoniemen hiihtomäen eräihin töihin 18,500 mk, Käpylän urheilukentän pintakerroksen uusimiseen 60,000 mk, Annalan urheilukentän pintakerroksen uusimiseen 105,000 mk, Töölön pallokentän jääkiekkoradan perustamistöihin 90,000 mk ³⁾, pallokentän aitausta varten 627,000 mk ³⁾, rinnekatso-moa varten 475,200 mk ³⁾, toimistorakennusta varten 2,376,000 mk ³⁾, kahta katselijaparveketta varten 1,894,400 mk ³⁾, pukeutumisrakennusta varten 1,610,400 mk ³⁾ ja suojakatosta varten 66,000 mk ³⁾, harjoituspaikkain järjestämiseen olympiakisoja varten 1,315,000 mk, Käpylän ravi-radan urheilukentän kunnostamiseen 1,481,000 mk ja korvausta rakennustoimiston yleiskustannuksista 1,062,000 mk. Istutusten lukuun sisältyi määrärahoja Vilhonvuoren istutustöiden jatkamiseen 100,000 mk, Merisataman istutustöiden jatkamiseen 100,000 mk, Humallahden puiston varustamiseen käytävillä ja tasoitamiseen 90,000 mk, Hesperian puiston pohjoisosan kunnostamiseen 100,000 mk ja Vallilan kunnallisten työväenasuntojen istutustöihin 145,000 mk sekä uusia määrärahoja korttelin n:o 507 väliaikaiseen kunnostamiseen 60,000 mk, korttelin n:o 694 pohjoispään istutuksen kuunnostamiseen 8,400 mk, kesävesijohdon rakentamiseen mittari-kaivoineen Hämeentien ja Sturenkadun väliseen Mäkelänskadun osaan 45,000 mk, Pitkäsillan korvaan 12,000 mk, Aurorankadun varrelle 25,000 mk ja stadionin eteläpuolelle 25,000 mk, tuberkuloosisairaalan alueen tasoi-

¹⁾ Vrt. tämän kert. s. 94. — ²⁾ S:n s. 93. — ³⁾ S:n s. 90.

tus- ja istutustöihin 50,000 mk, Porthanin puistikon perustustöihin 188,500 mk, Niittykadun puistikon kunnostamiseen 300,000 mk, Hesperian esplanadin jatkeen perustustöiden aloittamiseen Mechelininkadun länsipuolella 300,000 mk ja tasoitus- ja istutustöiden suorittamiseen Mäntymäen rinteillä 150,000 mk. Lukuun Perushankinnat sisältyy uusille momenteille uuden postitullikamarin sisustamiseen ja kalustamiseen valtuuston päättämä ¹⁾ määrä sekä rahatoimiston konevälineiden täydentämiseen 307,000 mk, Tervalammen työlaitoksen kaluston hankintaan 220,000 mk, Lapinlahdenkadun uuden kansakoulun kalustamiseen 1,000,000 mk, lisäkaluston hankkimiseen Käpylän kansakouluun 258,423 mk ja kahden siirrettävän röntgenkoneen hankkimiseen tuberkuloosihuoltotoimistoon 65,000 mk.

Näiden menojen puheena ollen mainittakoon valtuuston päätös, että sellaisia pääluokkiin Tuloa tuottavat pääomamenot ja Tuloa tuottamattomat pääomamenot kuuluvia uudistöitä, joita varten talousarvioon on merkitty siirtomääräraha, saa aloittaa ainoastaan kaupunginhallituksen suostumuksella.

Kahdennessakymmenennessäkolmannessa ja viimeisessä, velan kuoletuksen käsittävässä pääluokassa merkittiin uusille momenteille varat muuttaman lainan myöhemmin alkavaa kuoletusta varten.

Tulosääntö. Varsinaisten tulojen ensimmäiseen osastoon, Yleinen kunnallishallinto, toiseen, Oikeus- ja järjestystoimi, kolmanteen, Palotoimi, seitsemänteen, Lastensuojelu, kahdeksanteen, Erinäiset sosiaaliset tehtävät, yhdeksänteen, Opetustoimi, kahdenteentoista, Yleiset työt, kolmanteentoista, Puhtaanapito, viidenteentoista, Teurastamo, kuudenteentoista, Keskuskeittola, kahdeksanteentoista, Sekalaiset yleiset tulot ja kahdenteenymmenenteen, Verot, ei tehty mainittavampia muutoksia.

Neljänteen osastoon, Terveystoimi, merkittiin uudet momentit Makkaranmyyntipaikkain valvominen, edellyttäen vuokraajain suorittavan valvojan tarkastuspalkkiot, 38,472 mk, sekä Kätilötoimi, jolle merkittiin tämän uuden toimen valtionapu 21,248 mk.

Sairaanhoito nimiseen viidenteen osastoon sisältyy 10,000,000 mk:n suuruinen uusi tulomomentti Valtionapu tuberkuloosi- ja mielisairaalain rakennuskustannuksiin.

Kuudennen osaston, Huoltotoimi, tulot alenevat jonkun verran m.m. sen johdosta, että vierailta kunnilta ei enää tule yhtä suuria korvauksia kuin pulavuosina, niiden vähennys edellisestä vuodesta arvioitiin 150,000 mk:ksi; samalla korotettiin yksityisiltä korvausvelvollisilta perittävien korvausten määrää asiamiestoimiston yksityisten korvausvelvollisten kanslian perimismenettelyn uudelleenjärjestelyn ja vallitsevan noususuhdanteen johdosta 1,000,000 mk.

Sivistystoimen osaston, järjestyksessä kymmenennen, tulojen arvioimisen yhteydessä valtuusto päätti anoa kaupunginorkesterille v. 1939 valtionapua 500,000 mk.

Yhdennessätoista osastossa, Kiinteistöt, kiinteistölautakunnan hoidossa olevien rakennusten ja huoneistojen vuokratulojen luvussa kaupungin talojen käteisvuokria laskettiin kertyvän 630,136 mk:lla lisääntynein määrin johtuen vuokrien korotuksesta ja eräistä uusista vuokrakohteista, kuten Luodon ravintolasta ja Stansvikin tilasta. Myynti- ja toripaikkain vuokratuloja laskettiin niinikään kertyvän 2,533,500 mk enemmän kuin kertomus-

¹⁾ Vrt. tämän kert. s. 98.

vuoden tulosäännössä oli arvioitu, kohdistuen lisäys pääasiallisesti myyntipaikkain vuokriin, joihin tällä kertaa sisältyi 15,000 mk:n suurinen uusi erä muistoesineiden myynnistä, ja josta samalla jätettiin pois entinen pieni erä Henkilövaa'at. Lukuun Kansanpuistot, siirtolapuutarhat ja urheilukentät lukeutuvaan nimikkeeseen Urheilukentät sisältyi omana uutena momenttinaan 85,000 mk pallokentän kenttävuoakria.

Satamat nimisen neljännen osaston momenteilla Tuulaaki kaupunkiin osoitetuista tavaroista ja Liikennemaksut havaitaan lisäystä edelliseen vuoteen verraten kuten kertomusvuoden talousarviossakin, vastaavasti 1,500,000 mk ja 1,100,000 mk.

Seitsemännen osaston, teknillisten laitosten osaston puheena ollen arvioitiin vesijohto-, kaasu- ja sähkölaitoksen, huomioonottaen sekä niiden tulot että menot, tuottavan ylijäämää vastaavasti 11,013,420 mk eli miltei entinen määrä, 4,002,506 mk eli 3,341,124 mk entistä vähemmän ja 48,760,189 mk eli 14,575,867 mk entistä enemmän. Yksityisistä muutoksista mainittakoon vesijohtolaitoksen vedenmyyntitulojen lisääntyminen 2,151,000 mk, kaasulaitoksen yksityiskulutuksesta johtuvien tulojen kasvu 4,726,000 mk ja tulojen sivutuotteista aleneminen 7,554,500 mk sekä sähkölaitoksen yksityiskulutuksesta aiheutuneiden tulojen kasvu 14,400,000 mk, aiheuttaen nämä muutokset ratkaisevasti ensimmäisessä ja kolmannessa mainituista luvuista tulojen lisääntymisen sekä keskimmaisessä niiden vähentymisen.

Yhdeksännessätoista, korkojen ja osinkojen osastossa havaittava obligatiokorkojen kasvu kokonaista 3,400,000 mk, johtui obligatiovaraston lisääntymisestä.

Kahdennessakymmennessäensimmäisessä osastossa, Kaupungin omaisuudesta saadut pääomatulot, pääomatulojen ensimmäisessä, voitiin lisätä pääosan tuloista kaupungin omaisuuden myynnistä muodostavaa tonttien myynnistä kertyvää tuloerää 17,000,000 mk, johtuen m.m. valtuuston päätämästä ¹⁾ Kruunuvuorenkadun tontin n:o 2 myynnistä. Tämän momentin lisäys vaikutti ratkaisevasti koko osaston tulojen lisääntymiseen.

Pääomatulojen jälkimmäisen ja koko tulosäännön viimeisen eli kahdenkymmenennentoisen osaston, Lainavarat, ainoassa luvussa, Osoitukset lainavaroista, valtuusto osoitti v. 1939 otettavasta lainasta alla mainittuihin tarkoituksiin seuraavat rahamäärät:

Stansvikin tilan ostoon	mk	10,000,000
Helsingin pitäjän Herttoniemen kylässä olevan Uusikoti nimisen tilan RN ² ostoon.....	»	750,000
Korttelissa n:o 173 olevan talon ja tontin n:o 45 a ostoon.	»	2,000,000
Ab. M. G. Stenius nimisen yhtiön osakekannan ostoon	»	95,000,000
Hernesaarenrannassa Ford oy:n kanssa tehdyn sopimuk- sen mukaan suoritettaviin töihin	»	4,700,000
Kaivopuiston ja Valkosaarten välisen Eteläsataman väy- län ruoppaamiseen	»	2,500,000
Eteläsataman Makasiinirannan jatkamiseen entisen laiva- telakan edustalle	»	12,300,000
Eteläsataman Makasiinirannan jatkeen varastorakennus- ten ja tullitarkastamon töihin	»	2,820,000
Katajanokan rakennustöiden jatkamiseen	»	2,400,000

¹⁾ Vrt. tämän kert. s. 63.

Katajanokan vuota-, nahka- ja öljyvarastorakennuksen teettämiseen	mk	3,000,000
Rahapajanrannan nostureita varten.....	»	2,356,000
Korttelien n:ot 272—278 katujen ja tonttien kunnostamiseen	»	1,320,000
Vesijohtotöihin	»	12,338,000
Vanhankaupungin saostusaltaiden pidentämiseen	»	13,300,000
Varapadon rakentamiseen Vantaanjokeen sekä turbiinikourujen ja turbiinihuoneen seinän vahvistamiseen ja tiivistämiseen	»	1,200,000
Kaasulaitoksen pääputkiverkon laajentamiseen ja uusi- miseen	»	1,486,000
Sähkölaitoksen rakennustöihin	»	800,000
» koneiston täydentämiseen	»	3,530,000
» johtoverkostoa ja jakelulaitteita varten...	»	8,090,000
Yhteensä		mk 179,890,000

Kertomusvuoden säästö merkittiin v:n 1939 tulosääntöön 87,000,000 mk:sta 82,500,000 mk:aan alennetuin määrin.

3. Oikeus- ja järjestystointa koskevat asiat

Maistraatti. Maistraatin v:n 1937 tilapäisen työvoiman määrärahaa, joka erehdyksestä oli ehdotettu liian alhaiseksi, kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ sallia ylittää 6,090 mk.

Rikostuomioiden toimeenpanokonttori. Rikostuomioiden toimeenpanokonttorin siivooja I. Nyman, joka nautittuaan jo kertomusvuoden aikana 150 päivää palkallista sairaslomaa, oikeutettiin ²⁾ hänelle tämän lisäksi vielä marraskuun 12 p:n ja joulukuun 31 p:n väliseksi ajaksi myönnetyn jatkettun sairasloman ajalta saamaan ylimääräisenä sairasapuna 1/3 pohjapalkastaan ynnä ikäkorotuksensa.

Rakennustarkastuskonttori. Tarvittavien tilapäisten arkkitehti- ja insinöörivalvojen palkkaamiseksi rakennustarkastuskonttoriin kaupunginvaltuusto päätti ³⁾ sallia ylittää rakennustarkastuksen tilapäisen työvoiman määrärahaa 137,000 mk.

Rakennustarkastuskonttori oikeutettiin ⁴⁾ 4,000 mk:n kuukausipalkkaisen arkkitehtivalvojan palkkaamiseksi sinne vuoden loppuun ja 1,500 mk:n kuukausipalkkaisen insinöörivalvojan palkkaamiseksi kahdeksi kuukaudeksi ylittämään tilapäisen työvoiman määrärahaansa 15,000 mk.

Eräiden Helsingin ympäristöalueiden rakennustarkastuksen järjestäminen. Sisäasiainministeriön alistettua Uudenmaan läänin maaherran harkittavaksi, eikö Munkkiniemen yhdyskunnan rakennustarkastusta olisi uskottava sellaiselle ammattimiehelle, joka korotetuin palkoin yksin voisi hoitaa tähän kuuluvat tehtävät, ja rakennushallituksen tällöin puolestaan ehdotettua, että Helsingin kaupungin rakennustarkastaja määrättäisiin virkansa puolesta huolehtimaan myöskin Munkkiniemen yhdyskunnan rakennustarkastuksesta tai rakennustarkastusta tehostettaisiin siten, että yhdistettäisiin useampia kaupungin ympäristöalueita saman rakennustarkastajan alaisiksi,

¹⁾ Kvsto 27 p. huhtik. 41 §. — ²⁾ S:n 7 p. jouluk. 10 §. — ³⁾ S:n 22 p. kesäk. 45 §. — ⁴⁾ S:n 9 p. marrask. 28 §.